

Lapin nuija

LAPIN RESERVIPIIRIEN, LAPIN ALUETOIMISTON JA MAANPUOLUSTUSVÄEN LEHTI **2019** 59.VSK

**Rovaniemen
reserviläiset
täytti
80 vuotta.**

Sivu 4

**Naisten
vapaaehtoisen
asepalveluksen
valintatilaisuus.**

Sivu 6

**Yhdessä
tekeminen
näkyi Revontuli-
harjoituksessa.**

Sivu 8

**Rajavartiolaitos
100 vuotta
Turvallisuutta
kaikissa oloissa.**

Sivut 10–11

**Reservin
ampumataito-
ja Reservi-
upseerien
toimintapäivää
vietettiin Lapissa.**

Sivu 13

Hyvät Maanpuolustuksen ystävät

Kevätalvi on ollut varsin toimeliasta aikaa kummankin piirin ja Toramoa sekä Lapin Nuija-lehteä hallinnoiman Lapin reservipiirin tehtävien selventämisessä, edellisvuoden tilinpäätösten ja kevätkokousten järjestämisessä, mutta sillä tavoin tulee perehtyneeksi toimintoihin pikkuhiljaa.

Tänä vuonna piirien vastuulle ei ole isompia kansainvälisiä eikä kansallisia tapahtumia eikä kilpailuja. Puolustusvoimien valtakunnallinen paraati 4.6.2019 Rovaniemellä on vaatinut hieman jalkatöitä ja Maanpuolustusjärjestöjen lippulinnaan saatiin yli 30 lippua kantajineen eri liitoista, piireistä, yhdistyksistä ja killoista. Oman haasteensa aiheutti paraatin sattuminen arkipäivälle ja vaati osalle osallistujista lomapäivän ottoa töistä, siitä kiitos näin tehneille.

Parhaat Onnittelut 4.6.2019 ansioituneille ansiomitalien ja ylennysten saajille. Palkituksi tuleminen vaatii pitkäjänteistä työtä yhteisen kokonaismaanpuolustuksen hyväksi.

Toramon reserviläistalon kunnostusta jatketaan alkukesästä suorittamalla keittiötiloissa hieman remonttia, jotta tiloissa voitaisiin työskennellä hieman väljemmin, nyt kun siellä on toiminnassa suurtalousouni, jolla voidaan valmistaa ja lämmitellä ruokia isoissa gd-vuoissa, joka taas mahdollistaa isompien ryhmien ruokailut oma-toimisesti omasta keittiöstä. Toramon tiloja vuokrataan yhdistyksille kokouksiin ja juhliin, Toramon tiloista oma juttu tässä lehdessä.

Toramon ampumaradoilla ja ympäristössä talkoitiin toukokuun lopulla ja tilat saatiin taas siistiin kuntoon, nyt vain pitäisi jokaiselle radalle laittaa jätteiden lajitteluastiat. Erityinen huomio LA:n hallinnoimalle 25m pistooliradalle, jonne valmistui liikuntarajoitteisille kulkutie ampumakatoksesta tauluille. Projekti jatkuu rakentamalla ampumakatoksen taakse ekologinen invawc.

Toramon ratakauden avajaiset pidettiin 23.5.2019 Toramolla tutustumisammunnoilla jokaisella radalla, LA:n majalla oli kanttiini, jossa sai syödä makkarat ja juoda kahvit. Kiitokset talkoolaisille niin radoilla kuin LA:n majalla talkoissa olleille.

Kansainvälistä toimintaa on luvassa, kun Virolaiset ystävämme saapuvat 13.6. vierailulle Rovaniemelle, he majoittuvat vieraanamme Toramolla ja suorittavat sieltä käsin tutustumisia eri kohteisiin. Heille on luotu vaihtoehtoisia mielenkiintoisia vierailukohteita, joista voivat valita mieluisensa.

Takapakkia kansainvälisessä toiminnassa tuli kun Ruotsin oli vuoro järjestää Kalottiotelu ja useista viestityksistä huolimatta komentajat eivät lämmenneet ajatukselle vaikka olivat sitä itse aiempina vuosina suosittelleet järjestettäväksi ja kehitettäväksi toiminnaksi. Kalottiotelu siis peruuntuu tämän vuoden osalta. Ensi vuonna järjestelyvastuu on meillä itsellä ja kisa tullaan toteuttamaan, jos anomamme tuki saadaan puolustusvoimilta.

Nyt otetaan kesä hieman keveämmin ja kerätään voimia syksyä varten jolloin toiminta taas vilkastuu.

Keväiset terveiset täältä Pääkonttoorista Toramolta.

SEPPÖ RAUTIAINEN,
piirien tj

Lapinnuija

Lapin Reservipiirien,
Lapin Aluetuomiston
ja maanpuolustusväen lehti

Päätoimittaja: Tero Hyttinen,
lapinnuija@outlook.com, 044 309 2263
Toimituskunta: Tero Hyttinen, päätoimittaja, Seppo Rautiainen, Simo Rousu, Antti Tölli, Arto Vaarala

Sivunvalmistus: Tornionlaakson Kustannus Oy
Paino: Suomalainen lehtipaino Oy

Ilmestymis- ja materiaaliapäivät 2019:
1-2019 8.2. ilmoitukset ja materiaali to 24.1.
2-2019 7.6. ilmoitukset ja materiaali to 23.5.
3-2019 14.9. ilmoitukset ja materiaali to 29.8.
4-2019 13.12. ilmoitukset ja materiaali to 28.11.

Pääkirjoitus

Edunvalvonta onnistui – ainakin osittain

Viime vuoden aikana Suomen Reserviupseeriliitto ja Reserviläisliitto ovat tehneet merkittävää edunvalvontatyötä kahden ison lakihankkeen osalta. EU:n asedirektiivin implementointi kansalliseen ampuma-aselakiimme tehtiin käytännössä viime vuonna ja sinetin se kulu-neena keväänä Eduskunnan hyväksyttyä ampuma-aselain muutokset.

Ilman onnistunutta edunvalvontatyötä olisi monen meidän aktiivisen reserviläisen ase- ja ampumaharrastus on ollut todella suuressa vaarassa. Onneksi edunvalvonta työ tuotti tulosta ja viesti päättäjille meni myös perille. Samassa rintamassa kanssamme edunvalvontatyötä tekivät onnistuneesti Suomen Ampumaurheiluliitto sekä metsästysjärjestöt.

Meidän reserviinkuuluvien omaehtoisella ja -kustanteisella ampumaharrastuksella on merkittävä rooli suomalaisen reserviläisarmeijan keskeisen sotilasammattitaidon – ampumataidon – ylläpitämisessä. Onneksi niin meillä reserviläisillä kuin yhdistyksillämme säilyi oikeus hankkia reserviläisaseita.

Käytännössä avainasemassa tulevaisuudessa reserviläisaseiden hankinnassa on urheiluperuste. Sovellettu Reserviläisammunta on kasvava toiminnallinen ampumalaji ja se turvaa osaltaan Suomen maanpuolustuksen perusteita.

Meidän reserviläisten ampu-matoiminnan kannalta muutuneen lain tärkeimpiä asioita ovat mm. yhteisöluvut ja reserviläispoikkeus. Lain mukaan edelleen on mahdollista saada

A-luokan ampuma-aseille (tyypillisesti puoliautomaattiasheet normaalikokoisilla lippailla) yhteisöluvia. Ampumaurheilukoulutukseen lupia voidaan jatkossakin myöntää yhteisöille tai säätiöille, jotka järjestävät näillä aseilla koulutusta.

Reserviläispoikkeus mahdollistaa sen, että sijoittamiskelpoinen henkilö voi saada tietyin edellytyksin luvan A-luokan ampuma-aseille puolustusvoimien lausunnon perusteella. Käytännön tasolla kuitenkin merkittävämpää rooliin nousee urheiluperusta, mikä meidän osalta tarkoittaa sovellettua reserviläisammuntaa. Nyt, jos koskaan SRA toiminnalla ja kouluttamisella on tilauksensa.

Aivan yhtä onnistuneena uudistuksena ei mielestäni voida pitää lakia vapaaehtoisen maanpuolustuksesta. Jatkossa suurin muutos on sotilaallisen koulutuksen siirtyminen Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä (MPK) Puolustusvoimille. Toki muutoksen ei tarvitse tarkoittaa paljon, koska edelleenkin reserviin kuuluvia aktiivisia kouluttajia tarvitaan kuten tähänkin asti mm.

maakuntajoukkojen kouluttamisessa. Sen sijaan varareserviin kuuluvien osalta tämä osa uudistusta ei ollut onnistunut, kun he eivät voi enää olla näissä mukana, vaikka kyky ja taidot sen mahdollistaisivatkin.

Samalla osa koulutuksesta siirtynee sotilaallista valmiutta ylläpitäviin koulutuksiin MPK:hon. Tällöin maanpuolustajan tahtoa kysytään, kun matkojen lisäksi joutuu maksamaan myös koulutuksesta pienen vapaaehtoisen harjoituksen päivärahana ja matkakulujen korvauksen sijasta. Erityisesti tämä koettelee meitä lappilaisia, jotka tulemme näihin harjoituksiin usein pitkienkin etäisyyksien päästä.

Väistämättä monen mieleen on hiipinyt kysymys siitä, miksi sellaista mikä ei ollut rikki, piti korjata? Näistäkin haasteista varmastikin selvittää ja useinhan uudistuksissa pelot kumpuavat luonnollisestakin muutostavastarinasta, joka voi osoittautua vääräksi. Näin toivon. Ja toisaalta, jos uudistus ei ole toimiva voidaan varmastikin myös korjaavia liikkeitä tehdä.

Onnea ylennetyille

Puolustusvoimien lippupäiväjuhla oli merkittävä meille lappilaisille reserviläisille kahdesta syystä. Jälleen aiempien vuosien tapaan osa sai ylennyksen reservin sotilasarvossa ja osa palkittiin ansioistaan maanpuolustuksen saralla. Onnea kaikille ylennetyille ja palkituille.

Toinen merkittävä seikka oli se, että Lapin Lennosto järjesti valtakunnallisen lippupäiväjuhlan paraatin Rovaniemellä. Sekä Maanpuolustuskoulutusyhdis-

Veteraanisukupolvien perinteen siirtyminen

Valtakunnassamme valmistaudutaan veteraaniperinteen siirtämiseen nuoremmille sukupolville. Perinnetyö olisi hyvä saada liitettyä koulujen syksyn opetushjelmaan. Yksi tapa olisi, että nuoret pääsevät keskustelemaan ja kuulemaan vanhemmiltaan ja isovanhemmiltaan, miten sotatoimet koskettivat sotavuosina 1939 – 1945. Näistä kerättävistä muistioista saataisi arvokasta paikallista perinnetietoutta.

Marraskuun 30. päivä tulee kuluneeksi 80 v talvisodan syttymisestä, 13.3.2020 talvisodan päättymisestä 80 v ja sitten maanantaina 27.4.2020 on Kansallisen Veteraanipäivän juhla sekä toukokuun kolmantena sunnuntaina vietetään Kaatuneiden vuosipäivää. Sotiemme veteraanisukupolvien perinnetyö on yhtenä tärkeänä osana maanpuolustusjärjestöjen tehtäviä.

Aselaki

Uudistuneeseen aselakiin jäi mahdollisuus edelleen yhdistyksille hankkia aseita. Reserviläisliitolta on mahdollisuus anoa projektitukea reserviläisaseiden hankintaan.

Reserviläisliiton vakuutus kattaa yhdistysten ammuntojen esittely- / sekä ammuntojen kertaluontoiset kokeiluammunnat myös järjestäytymättömille henkilöille. Tällaisilla tilaisuuksilla on hyvä rekrytoida uusia jäseniä

tähän vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan.

Sovellettu Reserviläisammunnan (SRA) suosion kasvu on koko ajan ollut hyvässä nousussa, kurssien kysyntä on tarjontaa suurempaa.

Lapin Reserviläispiiri ry päätti, että piiri palkitsee vuosittain 150 eurolla sen jäsenyhdistyksen, joka on eniten kasvattanut prosentuaalisesti jäsenmääränsä edeltävän vuoden aikana.

Onnitteluni kaikille sotilasarvon ylennyksen saaneille, ansioristein ja mitalein palkituille, uusille ylioppilaille, ammattiin valmistuneille sekä menetyksellistä reserviin siirtymistä kohta kotiutuville varusmiehille/naisille.

Hyvää kesää kaikille toivottaen.

SIMO ROUSU
puheenjohtaja

Lapin Reserviläispiiri Ry

Lapin Reserviläispiiri ry

Juhannus siintää mielessä

tyksen että maanpuolustusjärjestöjen lippulinna marssi meitä maanpuolustusharrastuksen aktiiveja omissa osastoissaan. Tämä oli varmasti monille meistä mukana olleille hieno ja sykähdyttävä elämys.

TERO HYTTINEN
Päätoimittaja,
Lapin nuija -lehti
Puheenjohtaja, Lapin
Reserviupseeripiiri ry

Vuosi lähti liikkeelle Alueellisella maanpuolustuskurssilla Pyhällä tammihelmikuun vaihteessa. Kurssin toteutti Lapin aluehallintovirasto yhteistyössä Jääkäriprikaatin kanssa. Viidessä päivässä noin 50 kurssilaiselle annettiin tuhti paketti kokonaismaanpuolustuksesta. Jälleen kerran korkeatasoiset luennoitsijat kertoivat kokonaismaanpuolustuksesta ja avasivat useiden kurssilaisten silmiä.

Maaliskuussa järjestettiin paikallispuolustusharjoitus Oulussa ja Kemissä yhteistoiminnassa Kainuun prikaatin kanssa. Jääkäriprikaati siis näkyy koko Lapin maakunnan alueella. Uuden konseptin

mukaisesti jatkamme syksyllä paikallispuolustusharjoitusten toteuttamista yhdessä Kainuun prikaatin kanssa ja kehitämme yhteistyötä edelleen. Syksyn paikallispuolustusharjoitukseen liittyy Lapin aluehallintoviraston järjestämä Lappi 19 valmiusharjoitus, joka on suun-

nattu Lapin kaupunkien ja kuntien valmiussuunnitelmasta vastaaville. Kokonaismaanpuolustusta viedään siis eteenpäin.

Uutena kasvavana toimintana Jääkäriprikaatissa on lisääntyvä kansainvälinen harjoitustoiminta. Esimerkkinä Suomi osallistui Ruotsin maavoimien Northern Wind 2019 -harjoitukseen Pohjois-Ruotsissa maaliskuussa. Suomesta harjoitukseen osallistui 1500 sotilasta ja 500 ajoneuvoa. Harjoitus oli suunnitelmallinen osa Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön kehittämistä ja suurin maavoimien välinen harjoitus tähän mennessä. Toinen suuri kansainvälinen tapahtuma on

monikansallinen yhteisen tulenkäytön testaustapahtuma Bold Quest toukokuussa ja pääpaikkana Sodankylä-Rovaniemi. Ulkomaisia joukkoja osallistui noin 1500 ja osallistujia oli 15 maasta. Yhteistoiminta on lisääntynyt ja se myös näkyy. Sekä Northern Wind että Bold Quest olivat Jääkäriprikaatilta merkittävä voimien ponnistus.

Vuoteen on kuulunut suuri määrä yhteistoimintatapaamisia eri viranomaisien, reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Kaikissa tapaamisissa oli yksi yhteinen piirre: positiivinen maanpuolustus-

henki! Yhteistoiminta on ollut sujuvaa ja toivon sen olevan samanlaista myös jatkossa.

Syksyyn ja loppuvuoteen on jo kalenteroitu useita reserviläis- ja maanpuolustustapahtumia. Jatkamme perinnettä heinäkuun sotilasvalan järjestämisestä varuskuntien ulkopuolella. Ensi elokuussa Kemijärvi isännöi Jääkäriprikaatin sotilasvalaa.

Kesä ja Juhannus ovat jo ovelia. Toivotan kaikille Lapin nuijan lukijoille lämmintä kesää.

**EVERSTI
JARI OSMONEN**
Apulaiskomentaja
Jääkäriprikaati

Lapin alueellinen maanpuolustuskurssi numero 53

Kurssi järjestettiin 53. kerran Jääkäriprikaatin ja Lapin aluehallintoviraston yhteistyönä 28.1.–1.2.2019 Pyhänturilla. Kurssilla pureuduttiin jälleen kerran Lapin maakunnan tilanteeseen varautumisen kannalta, kun jokin mahdollinen häiriötekijä horjuttaa ihmisten arkea. Laadukkaissa asiantuntijaluennoissa annettiin kurssilaisille kuva siitä mikä on turvallisuusilanne tällä hetkellä Suomessa maanpuolustuksen kannalta kuin myös siitä mikä on tilanne Euroopassa ja Venäjällä. Tietoa annettiin myös laajasti Lapin varautumistilanteesta.

Kurssilaiset jaettiin toimialoitain kuuteen työryhmään. Työryhmät valmistelivat omalta toimialaltaan tilannekatsauksen mikä sisälsi omia jo tehtyjä toimenpiteitä sekä tehtäväksi suositeltavia toimenpiteitä. Työryhmät myös arvioivat toimivaltuuksien riittämistä sekä tekivät esityksiä niiden lisäämiseksi. Tilannekatsaukset esitettiin torstaina työryhmittäin valmiustoitimikunnan kokouksessa jonka puheenjohtajana toimi Lapin aluehallintoviraston ylijohtaja.

Kurssin päätösesitelmänä oli biodiversiteetti- ja viestintäasiantuntija Riku Lumiaron (Suomen ympäristökeskus) ajattelemisen aihetta antava esitelmä ”Ilmastonmuutos 2040” mikä on myös esitetty hiljattain tasavallan presidentille ja hänen puolisolleen.

Seuraava Lapin alueellinen maanpuolustuskurssi järjestetään vuonna 2020.

Kurssiupseeri kapteeni
MIKA ELKKI

Rovaniemen Reserviläiset täytti 80 vuotta

Yhdistyksen puheenjohtaja Pasi Ruokanen avasi juhlat.

Rovaniemen Reserviläiset palkitsivat ansioituneita jäseniään mm. yhdistyksen standaarilla sekä mitaleilla.

Suomessa on 316 reserviläisyhdistystä, joista Rovaniemen Reserviläiset on maan 10. suurin yhdistys. Rovaniemellä toiminta alkoi epävirallisesti jo vuonna 1935 väepeli Aukusti Outamon johdolla. Alusta asti yhdistyksen tavoitteena oli sotilas-

taitojen ylläpito. Yhdistys – Rovaniemen Reservin Aliupseeriyhdistyksen perustava kokous pidettiin 22.5.1938 ja yhdistysrekisteriin se merkittiin 26.2.1939 vielä Talvisodan alla.

Näin kertasi yhdistyksen historiaa Rovaniemen

Reserviläiset ry:n puheenjohtaja väepeli Pasi Ruokanen, joka avasi yhdistyksen 80 vuotisjuhlan Rovaniemen Someroharjulla Rykmenttisalissa pidetyn juhlan. Yhdistys on Suomen toiseksi vanhin reservin aliupseeriyhdistys.

Yhdistyksen alkutaipaleella toiminta hiipui sodan jalkoihin ja uudelleen se saatiin käyntiin vasta 1950-luvulla, kun sodan jälkeinen jälleenrakennuskin vei oman veronsa. Toiminta käynnistyi uudelleen 27.4.1955. Oma naisjaosto yhdistyksellä oli vuosina

1969 – 1995. Yhdistyksen lippu, jonka suunnitteli Aatto Vartiainen, tilattiin vuonna 1967 ja se vihittiin käyttöön 11.2.1968.

Yhdistyksen toiminnan kivijalkoina ovat olleet ampumatoiminta, autourheilu erityisesti 1960-luvulla, hengellinen

ja nuorisotoiminta. Nykypäivän vetovoimaisin toimintamuoto on ollut jo 1990-luvulta alkaen Sovellettu Reserviläisammunta – SRA.

Rovaniemen Reserviläisten jäsenmäärä kaksinkertaistui 1980-luvulla 352 jäsenen. Viime vuoden

• Maanpuolustuskoulutus •

Uuden lainsäädännön mukaisesti reserviläiset ovat edelleen MPK:n tärkein koulutusryhmä

Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus (SOTVA) jatkuu MPK:n järjestämänä toimintana. MPK ja Puolustusvoimat kehittävät vapaaehtoisten reserviläisten osallistumismahdollisuuksia tiiviissä yhteistyössä. Uusi lainsäädäntö tuo koulutukseen uusia mahdollisuuksia. Vapaaehtoiset reserviläiskouluttajat ovat sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen suurin ja tärkein voimavara myös jatkossa.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK:n ydintoimintaa on edelleen reserviläisten kouluttaminen. Koulutus täydentää Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen reservin kertausharjoituksia ja vapaaehtoisia harjoituksia. Valtakunnallisesti reserviläisten 33 000 vapaaehtoista osallistumiskertaa muodostavat merkittävän osan reservin koko koulutusvolyyminä.

Vapaaehtoiset reserviläiskouluttajat ja -tukitoimijat vastaavat MPK:n koulutuksen käytännön toteutuksesta. Valtakunnallisesti toimintaan sitoutuneita reserviläisiä on noin 2 300. Heistä lähes 1 000:lla on voimassa olevia Puolustusvoimien myöntämiä kouluttaja- ja muita oikeuksia. Luku vastaa Maavoimien perusyksiköissä palvelevan kouluttajahenkilökunnan määrää.

Lakimuutos parantaa reserviläisten kouluttautumismahdollisuuksia

Eduskunta hyväksyi 7.3.2019 muutokset vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettuun lakiin. Vuoden alussa 2020 voimaan astuvan lain mukaan MPK:n julkisena hallintotehtävänä on järjestää sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutusta, tutustumistoimintaa nuorille ja naisille, kansainvälistä koulutustoimintaa sekä vapaaehtoista maanpuolustusta koskevaa tietoutta ja valistusta. Samalla Puolustusvoimien tilaaman sotilaallisen koulutuksen järjestämisvastuu siirtyy MPK:lta Puolustusvoimille.

mille.

Vuonna 2018 MPK järjesti 1 163 sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutustapahtumaa ja 305 Puolustusvoimien tilaamaa koulutustapahtumaa. Näistä yhteensä lähes 1 500 tapahtumasta vain noin 300 siirtyy siis jatkossa Puolustusvoimien järjestettäväksi. Maanpuolustuspiireittäin käydään neuvotteluja aluetoimistojen kanssa koulutustapahtumista, jotka siirtyvät Puolustusvoimien järjestettäväksi.

Reserviläisten koulutuspolkuun tulee uusia mahdollisuuksia. Varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen jälkeen reserviläiset voivat osallistua MPK:n sotilaallisia valmiuksia edistävään koulutukseen sekä Puolustusvoimien vapaaehtoisiin harjoituksiin ennen mahdollisia kertausharjoituksia. MPK:n lähes 2 000 sitoutunutta sotilaskouluttajaa voivat toimia reserviläisten kouluttajina vapaaehtoisissa harjoituksissa sekä kertausharjoituksissa.

Reserviläiskouluttajia tarvitaan niin MPK:ssa kuin puolustusvoimissa

Vapaaehtoiset reserviläiskouluttajat ovat sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen suurin ja tärkein voimavara myös jatkossa. MPK ja Puolustusvoimat kehittävät vapaaehtoisten reserviläisten osallistumismahdollisuuksia tiiviissä yhteistyössä. Kehittämisen yhtenä tavoitteena on MPK:n ja Puolustusvoimien yhteinen kouluttajapooli, johon kuuluvat reserviläiskouluttajat voivat toimia molempien tahojen koulutustapahtumissa.

MPK:n valtakunnallinen koulutuspäällikkö Juha Niemi näkee paljon mahdollisuuksia uudessa vmp-laissa. Yksi mahdollinen vaihtoehto reserviläiskouluttajalle on, että hän sitoutuu osallistumaan noin neljään harjoitukseen vuosittain. Näistä yksi on MPK:n sotilaallisia valmiuksia

palvelevaa toimintaa, toinen Puolustusvoimien vapaaehtoinen harjoitus ja kolmas niin sanottu kova kertausharjoitus. Neljäs tapahtuma voi olla esimerkiksi aselajikouluttajakurssi.

Vapaaehtoisten kouluttajien määrän myös toivotaan kasvavan muutosten myötä. Tehtäviä ja nousujohteisia kouluttautumismahdollisuuksia löytyy kaikille kiinnostuneille.

Niemi kannustaa keskustelemaan MPK:n henkilöstön kuin myös paikallisten reserviläistoimijoiden kanssa koulutusmahdollisuuksista. Kouluttajana toimiminen on tarkoitettu kaikille reserviläisille ja erityisesti reserviläisjohtajille.

Palautetta toimijoilta

Toimijoiden kanssa käydyissä keskusteluissa on noussut esille muun muassa sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen hintalappu, uuden lain tulkinta eri variaatioineen, tiedotus- ja valistustoiminnan sekä tutustumistoiminnan sisältö. Pohjois-Suomessa sotilaallisia valmiuksia palvelevan (SOVA) koulutuksen hinta korostuu selkeästi ja asettaa reserviläiset tilanteeseen, joka ei ole tasapuolinen kustannusten osalta valtakunnallisesti. Eteläisessä Suomessa, jossa etäisyydet ovat lyhyitä, reserviläiselle maksettavaksi jäävä euromäärä on huomattavan pieni verrattuna Itä- ja Pohjois-Suomeen. Lisäksi asukkaiden määrä on moninkertainen Etelä-Suomessa. Lähtökohtaisesti SOVA-koulutus pitäisi olla reserviläiselle ilmaista.

Aktiivisilla toimijoilla on ollut huoli siitä, miten uuden lainmukainen toiminta käynnistyy. Kuunneltiin laajaa kentän koulutusorganisaatiota ja vapaaehtoisia kouluttajia? Mielestäni toimijoiden kommentit ja huoli ovat aiheellisia ja varsin relevantteja. Näistä palautteista huolimatta aktiivisilla toimijoilla on aito halu olla paranta-

lopussa Lapin suurimassa maanpuolustusyhdistyksessä jäseniä oli 413 henkilöä.

Yhtenäisyys on voimaa – Reserviläisliiton Osmo Suominen painotti juhlapuheessaan

Juhlapuheen piti pitkään Reserviläisliitossa toiminut Osmo Suominen, joka korosti yhtenäisen rivin merkitystä maanpuolustustyössä. Puolustustahto nojaa yhtenäiseen kansaan. Maanpuolustuksen arvoissa korostuu isänmaallinen henki ja alttius rivissä. Nämä muodostavat puolustustahtoon. Puolustustahto vaatii, että kansa kokee olevan jotain puolustamisen arvoista. Usko asiaan korostuu, kuten jälleerakennusaikana, jolloin moni uskoi aseveljeyden voimaan.

Huolimatta siitä, että viime vuonna tehty Maanpuolustuksen suunnittelukunnan maanpuolustuskyselyn mukaan maanpuolustustahto etenkin nuorten keskuudessa on alhaisimmillaan sitten 1970-luvun, ei turvallisuuspolitiikka keskustelutta-

nut eduskuntavaalien alla. Syyksi tähän Suominen näki sen, että aihe ei kiinnostanut toimittajia, vaikka sota on lähellä meillä. Ukrainan taistelualueelta on lyhyempi matka Helsinkiin kuin sieltä Utsjoelle.

Suominen nosti esiin Reserviläisliiton ehdottaman koko ikäluokan kutsunnat keinona lisätä maanpuolustustahtoa. Samoin hän painotti maanpuolustustiedon lisäämistä toisen asteen koulutuksessa. Suomen puolustus nojaa edelleen yleiseen asevelvollisuuteen ja sen avulla muodostettuun reserviläisarmeijaan.

Yhdistyksellä on oma palkitsemismitali

Musiikista juhlassa vastasi Lapin Sotilassoittokunta. Vaikuttavaa oli myös kuulla sotaveteraani Jorma Savukosken lausumana Yrjö Jylhän runo – Näky. Yhdistys palkitsi toiminnassaan ansioituneita omalla mitalilla, jonka suunnittelusta on vastannut yhdistyksen puheenjohtaja Pasi Ruokanen.

TH

Palkittavat Roi Res 80 Vuotta

Kulta

Altti Arjatsalo
Seppo Niskanen
Pentti Simonen
Tikkanen Asko
Laitila Tellervo
Laitila Pekka

Hopea

Erkki Kallio
Harri Laiho
Markku Mettänen
Hannu Kantola
Paavo Pitkänen
Raimo Lusenius
Siekinen Rauno

Pronssi

Taisto Jääskö
Kari Nevala
Mika Tikkanen
Hannes Viiri
Merja Penders
Erkki Ruokanen
Raimo Hedemäki
Jouko Siivola
Tomi Tuominen
Tuomo Koivisto
Oiva Lukkari
Veikko Mäkinen

Standaarit

Jorma Savukoski
Pentti Tirri
Rakennusliike
Jouko Pesonen Oy
Lapin Nahka Oy

Timo Venäläinen (vas.) ja Simo Rousu (oik.) saivat Lapin Lennoston ristin Ilmavoimien vuosipäivänä. Ristin luovutti komentajan sijainen Evl Juri Kurttila (kesk.).

Lapin Lennoston ristit Rousulle ja Venäläiselle

Lapin Lennoston komentaja on myöntänyt Ilmavoimien vuosipäivänä 2019 Lapin Lennoston Ristin kersantti **Simo Rousulle** (no: 1521) ja alikersantti **Timo Venäläiselle** (no: 1522) lennoston hyväksi suoritusta ansiokkaasta toiminnasta. Ristit luovutti Ilmavoimien vuo-

sipäivän juhlassa 1.3.2019 Rovaniemellä komentajan sijainen Evl. Juri Kurttila Lapin Reserviläispiirin puheenjohtaja Simo Rousulle Ylitornion Reserviläisistä ja Timo Venäläiselle Rovaniemen Reserviläisistä.

massa ja edelleen olla mukana kehittämässä vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen toimintakenttää. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen halutaan jatkossakin olevan Suomen kattavin kokonaisturvallisuuden kouluttaja, joka edistää maanpuolustusta koulutuksen sekä tiedotuksen ja valistuksen keinoin, lakisääteisen sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen lisäksi.

Vapaaehtoiset toimijat ja kouluttajat ymmärtävät ja tiedostavat sen, että lain uudistuksella vahvistetaan vapaaehtoisen maanpuolustuksen asemaa paikallispuolustuksessa sekä selkeytetään ja tehostetaan työnjakoa Puolustusvoimien ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen välillä.

Syksylle suunniteltu MPK:n ja Puolustusvoimien yhteinen Road Show on todella tarpeellinen ja siihen kohdistuu suuret odotukset. Uskon, että syksyyn mennessä monet nyt hiukan epäselvät ja kysymyksiä aiheuttavat lain kohdat ja niiden tulkinta on selkeytynyt.

Aurinkoista kesää ja hyviä ulkoilukelejä!

ANTTI TÖLLI

Apulaispiiripäällikkö

Maanpuolustuskoulutusyhdistys
Pohjois-Suomen maanpuolustuspiiri

Apulaispiiripäällikkö
Antti Tölli

Koulutuspäällikkö
Jarkko Junni

Koulutuspäällikkö
Jouko Talviaho

MPK:n Pohjois-Suomen maanpuolustuspiirin Rovaniemen koulutuspaikan yhteystiedot

Pohjois-Suomen
maanpuolustuspiiri
Apulaispiiripäällikkö
Antti Tölli,
puh. 040 522 7952,
sp: antti.tolli@mpk.fi

Koulutuspäällikkö
Jarkko Junni,
puh. 040 481 2199,
sp: jarkko.junni@mpk.fi

Koulutuspäällikkö
Jouko Talviaho
puh. 040 522 7058,
sp: jouko.talviaho@mpk.fi

Tiedottaja
Taina Ylikangas,
puh. 040 580 6866

Tiedottaja
Pilvi Vihanta,
puh. 050 505 4066

MPK:n PSMPP:n kurssit
<https://mpk.fi/pohjois-suomi/>

Tiedottaja
Taina Ylikangas

Tiedottaja
Pilvi Vihanta

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARsutBILDNINGSFÖRENINGEN

Naisten vapaaehtoisen asepalveluksen valintatilaisuus 2019

Lapin aluetoimisto järjesti naisten vapaaehtoisen asepalveluksen valintatilaisuuden Rovaniemellä 11.4.2019. Ennakoon valintatilaisuuteen oli hakeutunut 28 hakijaa, joista yksi oli jättänyt hakemuksen Uudenmaan aluetoimistoon, mutta osallistui valintatilaisuuteen Rovaniemellä. Lapista hakeutuneita oli 27, joka on huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2018 (65). Myös valtakunnallisesti hakijoiden määrä laski jonkin verran, vuonna 2019 hakijoita oli 1265 kun edellisvuonna

hakijoita oli 1516.

Lapin aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Arto Vaarala, avasi valintatilaisuuden. Avauksen jälkeen hakijat saivat oppituntin tulevista joukko-osastoistaan, sekä asepalvelusta suorittavien naisten oikeuksista ja velvollisuuksista. Infopakettien jälkeen oli vuorossa sosiaalikuukuraattori Sirkka Vaaralan oppitunti, jossa käsiteltiin myös terveysasioita sairastaneiden oltua estynyt saapumaan tilaisuuteen. Sosiaalikuukuraattorin jälkeen kaksi asepalveluksen suorittanutta, nykyään Puolustus-

voimien virassa olevaa naista (kersantti Hannele Lanko ja toimistosihiteeri Tytti Nikumaa) kertoivat omia kokemuksia ja urasta Puolustusvoimissa. Aamupäivän päätti parhaillaan Jääkäriprikaatissa palvelustaan suorittavien kahden innokkaan naisvarusmiehen puheenvuoro naisen asepalveluksesta ja omista kokemuksista palveluksen ajalta. Oppituntien ja puheiden jälkeen hakijat saivat nauttia maistavasta lounaasta Varuskuntaravintola Somerossa ja kiertää kasarmissa tutustumassa tiloihin. Tässä yhteydessä heillä oli myös mahdollisuus kokeilla varusteita. Tutustumiskierroksen aikana hakijoilla oli mahdollisuus kaiken aikaa esittää kysymyksiä mieltä askarruttavista asioista.

Maittavan lounaan ja kasarmikierroksen jäl-

keen oli vuorossa ohjelman jatkuminen vastaavasti kuin miehillä kutsuntatilaisuudessa; jokainen hakija kävi henkilökohtaisesti lääkärin luona, jonka jälkeen oli aika astua valintalautakunnan eteen. Lautakunta haastatteli hakijat yksi kerrallaan. Haastattelun aikana jokaisella oli vielä mahdollisuus täydentää hakemustaan ja tuoda esille perusteluja palvelupaikkakunnan valintaan ja palveluksen aloittamisajankohtaan.

Palveluskelpoisuuden tarkastaminen on noussut entistä tärkeämmäksi asiaksi naisten valintatilaisuudessa, kuten miesten kutsunnoissakin. Palveluksen keskeyttäneiden määrä on valitettavasti viime vuosina sekä miesten että naisten osalta noussut, ja valintatilaisuuden tarkoituksena onkin määrätä palveluk-

seen vain fyysisesti ja henkisesti riittävän hyväkuntoisia naisia. Tämän johdosta Puolustusvoimilla on käytössä vuonna 2012 uusittu Terveystarkastusohje, jonka kriteerit ovat 2000-luvun alusta selkeästi tiukentuneet. Ohjavana tekijänä on palveluturvallisuus. Nykyaikainen taistelukenttä vaatii kaikissa tehtävissä palvelivilta sotilailta hyvää fyysistä ja henkistä kestävyyskykyä. Palveluksen on oltava turvallista sekä henkilölle itselleen että joukolle, johon hän kuuluu. Valintatilaisuudessa korostetaan, ettei yhtään henkilöä haluta määrätä palvelukseen "vain kokeilemaan" itseään, vaan suorittamaan palvelus kunniallisesti alusta loppuun. Valintatilaisuudessa olleet naiset olivat lähes kaikki palveluskelpoisia. Yhden hakijan terveystila ei mahdollistanut palvelukseen määräämistä, mutta hänelläkin on mahdollista hakea palvelukseen uudestaan tulevina vuosina, mikäli terveydentila paranee.

Lapin nuoret naiset määrätään valintatilaisuuden jälkeen palvelukseen pääsääntöisesti Jääkäriprikaatiin Sodankylään ja Rovaniemelle, muutama yksit-

täinen hakija Kainuun prikaatiin, Kajaaniin, sekä Pohjois-Karjalan rajavartiostoon Joensuuhun. Erityisin perustein voi tuki hakeutua muuallekin; erikoisjoukkojen pääsykokeet ovat avoimia myös naisille, pääsemiseen vaikuttavat omat kyvyt ja halukkuus.

Lappilaiset nuoret naiset ovat olleet reippaita ja hyvällä mielellä, niin valintatilaisuudessa kuin palveluksessa - oli palvelupaikka sitten kotimaakunnassa tai etelässä. Vaikka valintapäivä oli pitkä, niin selvästi näki kaikista hakijoista sen innon ja halun tulla suorittamaan naisten asepalvelusta. Jokaisella hakijalla on tuki omat henkilökohtaiset syynsä, mutta kaikilla on taustalla edelleen maanpuolustustahto ja isänmaallisuuden kipinä. Tuulet saapumiserät näyttävät, että nämäkin palvelukseen valitut naiset tulevat kulkemaan edeltäjiensä jälkiä, ja suoriutumaan tehtävistään kunnialla. Ylpeänä voimme lähettää taas yhden valitun joukon naisia palvelukseen joukko-osastojen hyviin tehtäviin.

Majuri
ARTO LILJA

Ja KAKE n Kontit

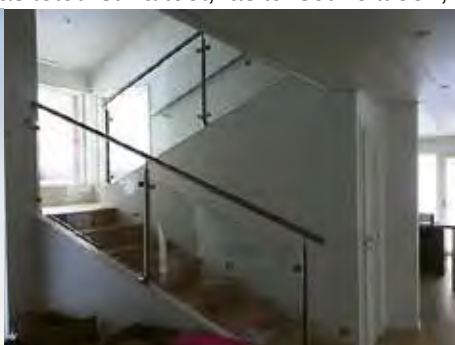
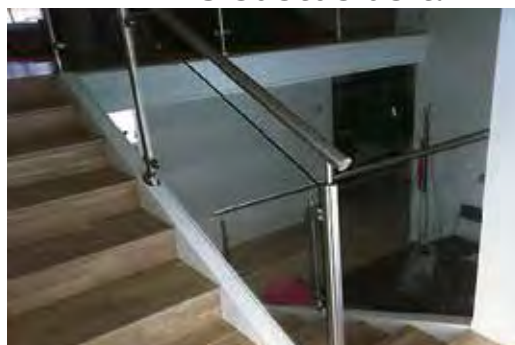

www.kakeoy.fi

Puh. 040 0394 622 • Trukkilantie 18, 95460 TORNIO

Kaikkeä lasista

Sisustuslasit: mm. lasitetut rst-kaiteet, lasitukset keittiöön, suihkuseinät, saunalasitukset jne.

Autolasitukset: mm. tuulilasit, tummennetut lasit jne.

Rakennuslasit

Kvalitets- och miljöcertifierade enl.
ISO 9001 och ISO 14001

Luleå
Ålgatan 16, 973 34 Luleå
Tel: 0920-21 18 76
www.info@larssonsglas.se

Övertorneå
Verkstadsv. 4, 957 32 Övertorneå
Tel: 0927-104 80
www.info@larssonsglas.se

**LARSSONS
GLAS**

www.larssonsglas.se

ÖVERTORNEÅ - LULEÅ

Arktinen koulutus 25.–27.1. ja 22.–4.2.2019

Sukset mukaan avannosta.

Avannon reunalta kuuluu kurssinjohtaja Ville Vanhan määrätietoinen ääni. ”Onko kysyttävää? Rauhassa vain ja sitten hiihdetään avantoon.” Meneillään on ensimmäinen Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaama arktinen koulutus pohjoisessa. Koulutus järjestettiin kahden viikonlopun mittaisena kurssikokonaisuutena Rovaniemellä. Koulutukseen osallistui yhteensä 28 reserviläistä ympäri Suomea. Kaukaisimmat tulivat pääkaupunkiseudulta asti harjoittelemaan talvisiin olosuhteisiin selviytymis- ja sodankäynnin taitoja.

Ensimmäisen viikonlopun ajalle osuivat arktiset olosuhteet pakkasmittarin näyttäessä pakkasta 23 – 30 asteen välillä. Kylmää ei kurssilaisia hidas- tanut, vaikka koulutus oli käytännönpainotteista ja opetus tapahtui aamusta iltaan ulkona. Hiihtotaidolla on suuri merkitys liikuttaessa lumisessa maastossa. Metsäsuksilla hiihtämistä harjoiteltiin mm. hiihtoradalla, jossa oli erilaisia esteitä hiihdettävänä. Ansoittaminen, linoittaminen lumeen sekä ammunta erilaisista asennoista sukset jalassa kuuluvat talvisodankäynnin taitoihin, joita myös harjoiteltiin. Talvisissa olosuhteissa toimintakyvyn säilyttämiseen täytyy kiinnittää erityistä huomiota. Tulenteon taito on elinehto selviytymiselle. Huoltotaukoja on pidettävä paljon, jolloin kastuneet vaatteet vaihdetaan kuiviin ja lämmintä nestettä sekä ravintoa nautitaan tarpeeksi, jotta pysytään lämpimänä.

Pelastautuminen avannosta

Oikeaoppinen vesistön

Vaatteet on vaihdettava ennen kuin kylmä kangistaa avannon jälkeen.

ylitys varusteiden kanssa kuuluu myös selviytymistaitoihin. Joskus jää voi pettää alta ja silloin täytyy tietää, miten avannosta pääsee pelastautumaan. Suksien siteitä on löysennettävä ja repun kiinnitykset avattava ennen ylitystä, jotta niistä pääsee helposti eroon veden varaan joutuessa. Sauvoja käytetään jäänaskalien tapaan avannosta nousemiseen. Kurssilaiset pääsivät harjoittelemaan käytännössä Kemi-joen jäisestä vedestä pelastautumista. Avannosta pelastauduttua vaatteet on vaihdettava välittömästi kuiviin ja oltava liikkeessä, jotta lämpö saadaan palaamaan. Ja ne sukset ja reppu on muistettava ottaa mukaan avannosta, jotta toimintakyky säilytetään olosuhteista huolimatta.

Kurssikokonaisuuteen kuului ”Vesaisen” testin suorittaminen. Testiin kuuluu ammunta, suunnistus, vesistön ylitys, hiihdon taitorata sekä nuotion sytyttäminen kipinäraudalla niin, että saadaan vesi kiehumään. Vettä keitetään pakin kannellisen verran. Testi aloitetaan ammuntaosuudella. Liikkumisen suoritetaan metsäsuksilla.

Nuotion tekoa varten kirves on käytössä minuttin ajan ja tämän jälkeen tuli on saatava syttymään kipinäraudan ja puukon avulla. Testin suorittamiseen käytetty aika lasetaan ammunnan aloittamisesta siihen, kun vesi kiehuu.

Yöpyminen maastossa

Joskus tulee eteen tilanne, että joutuu yöpymään maastossa ilman telttaa. Talviaikaan pakkasen useasti myös kiristyy yötä vasten. Tällöin tilapäismajoitteet, kuten mm. lumimaja tai lumikieppi, rakennetaan lumeen. Rakentamistapoja on monia ja myös lumimäärä ja paikka määrittävät minkälaisen majoitteen voi tehdä. Kaikissa yhdistävänä tekijänä lumi toimii eristeenä kylmälle. Toisena viikonloppuna kurssilaiset yöpyivät tilapäismajoitteissa ulkona. Pakkanen oli hellittänyt parikymmentä astetta edellisestä koulutusviikonlopusta, joten majoitteissa oli hyvä yöpyä. Avannon vesi oli kuitenkin yhtä kylmää molempina viikonloppuina.

Kouluttajat ja apukoulut-

PUOLUSTUSVOIMAT TIEDOTTAA Aluetoimiston päällikkö on ylentänyt seuraavat henkilöt reservissä 04.06.2019

Sotilasarvoon: SOTILASMESTARI

Holopainen Nuutti Antrea
Keto-Tokoi Markku Eljas

Rovaniemi LAPALTSTO
Pelkosenniemi LAPALTSTO

Sotilasarvoon: YLIKERSANTTI

Aalto Antti Juhani
Frantti Matti Antero
Haavikko Ville Petteri
Kaltio Samuli Jorma Matias
Naumanen Hannu Juhani

Rovaniemi LAPALTSTO
Tornio LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO

Sotilasarvoon: KERSANTTI

Aurala Timo Miikka Johannes
Hyvönen Juha-Matti Petteri
Kenttälä Kimmo Johannes
Kerkelä Marko Tapio
Laajanen Matti Tapio
Lehtisalo Tero Tapani
Miettinen Ossi Ilmari
Mäkelin Janne Kalervo
Määttä Annika Juulia
Nevanlinna Mikko Kristian
Palomaa Kai Juhani

Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Kemijärvi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Keminmaa LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Muonio LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Tornio LAPALTSTO

Sotilasarvoon: ALIKERSANTTI

Heikkilä Miika Kustaa
Heino Tomi Olavi
Koivisto Mika Pertti Johannes
Lantto Aleksi Erkki Kalevi
Pennanen Janne Mikael
Raappana Jari-Tuomas Johannes
Stähle Mikko Antti Juhani

Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Kemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO

Sotilasarvoon: KORPRAALI

Aho Otto August
Gröhn Mika Petteri
Haapakoski Patrik Eero Oskari
Heikurainen Mikko Tapani
Hämäläinen Jonne Juhana
Juotasniemi Mika Janne
Jääskeläinen Harri Olavi
Kaltio Tommi Antero
Kekäle Jari Juhani
Knaappila Hanna-Maria Karoliina
Kokkonen Janne Juhani
Leinonen Juho Heikki
Maarala Sami Tapani
Maunu Jonne Miro Markus
Niemelä Jukka Sakari Johannes
Ollila Markus Petteri
Palosaari Antti Henrik
Poikela Sami Antero
Rantamäki Erkki Eetu Elmeri
Suomalainen Tomi Tuomas
Talma Petri Olavi
Vaarala Lauri Aukusti
Valvio Juho Erkki
Virkki Laura Karoliina
Vuollet Eero Johannes
Ylisirniö Olavi Johannes

Kemi LAPALTSTO
Kemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Vantaa LAPALTSTO
Inari LAPALTSTO
Haapajärvi LAPALTSTO
Tornio LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Tornio LAPALTSTO
Kemi LAPALTSTO
Salla LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Keminmaa LAPALTSTO
Kemi LAPALTSTO
Keminmaa LAPALTSTO
Kolari LAPALTSTO
Sodankylä LAPALTSTO
Rovaniemi LAPALTSTO
Posio LAPALTSTO
Kittilä LAPALTSTO

Sotilasarvoon: YLIRAJAJÄÄKÄRI

Hekkanen Santeri Vili-Valtteri
Pudas Eetu Aleksi
Ruonakoski Petri Tapani

Utsjoki LAPALTSTO
Kolari LAPALTSTO
Ranua LAPALTSTO

Sotilasarvoon: YLIRAJAJÄÄKÄRI

Saari Niklas Artturi

Salla LAPALTSTO

tajat olivat MPK:n vapaaehtoisia kouluttajia. Tammi-kuussa vuonna 2018 kurssin johtaja Ville Vanha ja varajohtaja Visa Björn hakivat oppia arktisesta kouluttamisesta Jääkäriprikaatista Sodankylästä. He osallistuivat ammattisotilaiden kansainväliseen arktisen sodankäynnin talvikoulutukseen. Viidennen kerran järjestetyssä koulutuksessa oli ensimmäistä

kertaa mukana reserviläisiä. Koulutus kesti yhtäjaksoisesti kaksi viikkoa ja antoi hyvät lähtökohdat kouluttaa arktista osaa- mista ja selviytymistaitoja.

Kurssilaiset kehuivat nyt järjestettyä arktista koulutusta. Kurssilaiset, kouluttajat ja apukouluttajat olivat hyvin motivoituneita. Kouluttajat ja apukouluttajat saivat kiitosta mielenkiintoisesta ja hyvin

järjestetystä asiantuntevasta koulutuksesta. Arktisen selviytymisen kurssin toivottiin järjestettävän lisää myös tulevaisuudessa.

Teksti ja kuvat
TAINA YLIKANGAS
Tiedottaja
Pohjois-Suomen
maanpuolustuspiiri

Yhdessä tekeminen näkyi kaikessa kevään Revontuli-harjoituksessa

Naisten taito toimia yhdessä oli paitsi aistittavissa myös selvästi nähtävissä Naisten Valmiusliiton kevään Revontuli 2019 NASTA -harjoituksessa 29. – 31.3. Rovaniemellä. 238 naista eri puolelta Suomen puhalsi yhteen hiileen sellaisella puhurilla, että sen jälkimaininkeja muistellaan lämmöllä vielä pitkään. Naisten Valmiusliiton pääsihteeri Kaarina Suhonen totesikin osuvasti päätöspuheessaan, että ”yhdessä tekeminen on se suuri voima, jolla onnistumme”. Hän tarkoitti tällä jokaisen 9 kurssin toteutumista, mutta myös koko harjoituksen onnistumista.

Mikään harjoitus ei synny yksin, vaan on tarvittu yhteistyökumppaneita; Lapin alueneuvottelukuntaa, jäsenjärjestöjen upeita ja osaavia vapaaehtoisia, eri alojen asiantuntijoita ja viranomaisia, sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistystä ja Puolustusvoimia. Jokainen NASTA on oma ainutlaatuinen tapahtumansa, jossa näkyy myös tekijöittensä kädenjälki. Vapaaehtoisin voimin rakennettu harjoitustapahtuma on aina suuri voimannäköisyys, joka vaatii työtä, sitoutumista ja oikeaa asennetta. Pohjoisessa harjoituksen järjestäminen on vielä tavallista suurempi haaste, sillä toimijat tulevat laajalta alueelta, muistutti Naisten Valmiusliiton puheenjohtaja Anne Holmlund harjoituksen avauspuheen vuorossaan.

Organisaation toiminta rakentuu upeiden vapaaehtoisten toimijoiden avulla ja harjoituksen ovat teitä varten valmistaneet liiton jäsenjärjestöjen tehokkaat ja aktiiviset naiset. Harjoituksen johtaja Eija Räihä kiitteli myös naisten yhteishenkeä ja yhteistyötä kursseilla ja kaikessa toiminnassa. Se on ollut koko viikonlopun ihan käsin kosketeltavaa ja hienoa.

MSO etsintä

Yhdessä tekemistä korostivat MSO etsintä -kurssin johtaja Raija Setälä ja varajohtaja Ulla Rontti kehuesaan kurssilaisten innostuneisuutta ja pelottomuutta kohdata pohjoisen talviset olosuhteet. Mitä ei täysin hallittu, se korvattiin asen-

teella. Ilon kautta ja yhteisellä pelillä toimittiin. Ihan varmasti kurssin jälkeen naiset osaavat toimia etsinnässä ja kadonneen henkilön pelastustehtävässä eri maasto-olosuhteissa, erityisesti talvella, Setälä sanoo.

Kurssi antoi tietoa MSO etsinnän menetelmistä ja siitä, miten viranomaiset toimivat yhteistyössä järjestöjen vapaaehtoisten kanssa etsintätilanteissa.

MSO etsintä on poliisi-johtoinen etsintämuoto, jonka suurin hyöty on siinä, että siinä etsintä voidaan käynnistää jo kolmen ihmisen voimin. He saavat suunnitella yhdessä miten etsintäalue tutkitaan ja missä tahdissa, kertoo kouluttaja Reijo Köngäs. Etsinnässä hyödynnetään siviilien osaaminen, ja käytetään muissakin etsinnöissä käytössä olevaa kalustoa helikoptereista droneihin. Mutta ihminen on a ja o, koska hän pystyy liikkumaan maastossa tehokkaasti. Menetelmä on todettu tehokkaammaksi kuin perinteinen harvaetsintä, jossa 10 - 15 henkilöä etsii tiettyä aluetta.

Maastotaidot talvella

Yhteispeli näkyi kaikessa tekemisessä myös Maastotaidot talvella -kurssilla. Jo puolijoukkueiteltan pystytäminen ilman yhteistyötä johtajia jäisi tekemättä. Kurssilaisilla homma sujui komelluksitta, kurssin johtaja Tuovi Palomaa kiittelee. Ensimmäisenä urakkana kaivettiin lumeen kuoppia ja kieppejä, jotka vuorattiin kuusenoksilla, ja 14 rohkeaa kurssilaista nukkui yön taivasalla, kertoo kurssin varajohtaja Sanna Laihola-Baas. Kurssilaisia ohjasivat kokeneet lumirakentamisen ekspertit Visa Björn ja Jari Marjala. Kurssilla oltiin paljon ulkona, liikuttiiin maastossa, harjoiteltiin suunnistusta ja kartanlukutaitoa sekä tehtiin ruokaa ulkoilmaolosuhteissa. Lisäksi opittiin keskeisiä retkeilijän ensiaputaitoja talvella. Kurssin käynyt osaa tunnistaa talviolosuhteiden erityisvaatimukset liikuttaessa ulkona ja osaa erilaisia selviytymiskeinoja kylmissä maasto-olosuhteissa, vakuuttaa Sanna Laihola-Baas.

Selviytyminen sähköttä

Yllättävien myrskyjen ja pohjoisessa myös tykkylumien aiheuttamat sähkökatkot ovat saaneet yhä useamman naisen kiinnostumaan keinoista, joilla selviytyä pitkän sähkökatkon aikana perheensä ruokahuollosta, lämmöstä ja muista jokapäiväisistä arkeista askareista. Konsitit ovat monet. 72 tuntia on aikakehyys, jossa omatoiminen varautuminen helpottaa sekä omaa pärjäämistä että yhteiskunnan auttamista. Pitkittynyt sähkökatkos on kaikkien arkeen vaikuttava tilanne, johon kannattaa varautua ennakkoon myös kotitalouksissa.

Selviytyminen sähköttä -kurssilla kerrattiin käytännön taitoja, joiden avulla arjesta voi selviytyä useamman vuorokauden kestävän sähkökatkon aikana. Opetuksessa tutustuttiin muun muassa erilaisiin riskeihin, toimintaan sähkökatkoksi, kodin turvallisuuteen ja kotivaraan. Jokainen voi oppia nopeasti varautumisen ja

turvallisuuden perustaidot. Samassa tilanteessa olevat naapurukset voivat auttaa toinen toistaan toimimalla yhdessä.

Kyberturvallisuus

Suomalaisilla on vielä paljon oppimista kyberturvallisuudessa, sanoi kyberturvallisuuskurssilla kouluttajana toiminut tietotekniikka-asiantuntija Peteri Järvinen. Sillä, miten kotitalouksissa toimitaan, on merkitystä koko maan kansalliseen turvallisuuteen. Kotitalouksien kautta voi tapahtua vakaviakin hyökkäyksiä koko yhteiskuntaa kohtaan. Pahimmissa skenaarioissa kyberhyökkäyksellä voidaan katkaista sähköjakelu laajalta alueelta tai tuhota sairaalajärjestelmistä potilastiedot, hän havainnollistaa. Järvisen mielestä olisi erittäin tärkeää, että jokainen suomalainen ymmärtäisi kyberturvallisuuden perusteet ja osaa kodin tietoturvaan keskeisesti liittyvien teknisten laitteiden suojaamisen, ymmärtää turvallisen toiminnan verkossa ja sosiaalisen median käytön periaatteet sekä tunnistaa niiden riskitekijöitä. Suomalaisilla ei ole vielä tarpeeksi tietoa kaikkien laitteiden suojaamiseen. Nuoret ja lapset ovat paremmassa tilanteessa kuin keski-ikäiset ja seniorit, sillä se saavat tietoa koulusta ja kavereilta. Vanhemmalle väelle Järvinen suosittelee jonkinlaista älylaitteen ajokorttia, joka tulisi suorittaa ennen tiettyjen älylaitteiden hankintaa ja päivittää aika-ajoin.

Älylaitteiden suojaaminen tulisi ottaa yhteiseksi asiaksi kodeissa, työpaikoilla ja kouluissa, hän toivoo.

Katuturvallisuus

Onko kadulla turvallista liikkua? Mitä siellä täytyy pelätä vai täytyykö mitään? Miten torjun yllättävän hyökkäyksen? Tällaisia asioita oli moni kurssilaisista miettinyt ilmoittautuessaan Katuturvallisuuskurssille.

Kouluttajat Emma Eskola ja Esa Mikkonen hakivat vastauksia kurssilaisten kysymyksiin sekä luennoiden että käytännön harjoitusten kautta. Käytännön harjoituksessa opeteltiin yksinkertaisia perusliikkeitä hyökkäyksen väistämiseksi, torjuntaa ja irtaantumistekniikoita. Lähtökohta on, että poistuu hyökkääjän linjalta väistämällä sivulle. Kaikki pohjautuu tähän perusliikkeeseen, sanoo Mikkonen. Kouluttajat näyttivät kurssilaisille tilanteen, jossa hyökkääjä (Emma) tulee kohti ja aikoo tarttua vastaantulijaa (Esa) kiinni rinduksista. Esa väistää sivulle ja häiritsee kädellään Emman liikettä ja tasapainoa. Hyökkäys on torjuttu.

Henkinen kriisinkestävyys ja johtamisen peruskurssi

Henkinen kriisinkestävyys -kurssin opettajakollegat Noora Vuorinen ja Tuija Ahola Tampereelta näkivät, että kriisistä selviytymisessä läheisten, kodin, sukulaisten ja kavereiden muodostamat tukiverkostot ovat ensiarvoisen tärkeitä. Pitää vain pyytää ja ottaa vastaan apua. Kriisistä voi naisten mielestä selviytyä jopa ilman ammattilaisten apua, sillä monesti riittää kuuntelija ja lohduttaja. Kriisi on hyvin henkilökohtainen asia ja ihmiset kokevat saman asian kovin eri tavalla. Kriiseihin suhtautuminen on etäännyntä ihmistä, harmittelee kurssin johtaja Ulla Hiltunen.

Yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistaminen saattaa palvella monia tarkeitakin työyhteisössä ja sen tavoitteissa, totesi Johtamisen peruskurssin johtaja Mirja Vaitinen.

Hän pitää tärkeänä johtamisessa itsensä kehittämistä. Ideaalitapauksessa itsensä johtamisella saadaan aikaan yhteistä hyvää koko työyhteisölle. Sillä miten johtaja jaksaa ja suoriutuu työstään on suuri vaikutus yhteiseen jaksamiseen ja työkykyyn.

Moottorikelkan käyttö ja maastoajo

Yhteisapelillä se sujuu, näytti olevan mottona myös Moottorikelkan käyttö ja maastoajo -kursilla. Letkassa ajo nimittäin onnistui ilman isompia kummelluksia, kun naiset saivat tutustua käytännössä kulkemaan ajamisen pohjoisen lumilla. Mitä nyt männynkakkara oli kasvanut yllättäen keskelle ajo-reittiä...

Moottorikelkkakurssi oli koko Revontuli 2019 -harjoituksen suosituin kurssi. Se täytti puolestoista minuutissa, ja varapainoille ilmoitettiin kymmeniä. Kurssin suosio kertoo kuinka paljon naisia kiinnostaa osata ajaa kulkella. Naisten valmiusliiton pääsihteeri Kaarina Suhonen ei yllätynyt kurssin suosista. Sen sijaan häntä hämmästyttää se intohimo ja pettymys, jolla kurssin ulkopuolelle jääminen aiheutti. Kurssilla sai oppia moottorikelkan turvalliseen käyttöön erilaisissa avustustehtävissä sekä harjoiteltiin maastossa ajamista, paikantamista ja ensiapua. Perehtyminen maastoliikenneläisiin, kuorman ja peräkärryn lastaaminen, ja jopa asianmukainen pukeutuminen, kuuluivat kaikki opetukseen.

Liikenneturvalisuus- ja Puolustusvoimien B-ajolupa

Liikenneturvallisuus- ja B-ajolupa -kurssin johtaja Marjo Törmikoski oli erittäin tyytyväinen kurssilaisien aktiivisuuteen ja yhteistoimintaan kurssin aikana. Parasta oli koko kurssilla se, että saatiin tehdä käytännön hommia. Ajettiin maastossa, opetettiin peruuttamista keilaradalla ja peräkärryn kanssa, lueteli Tiina Hinkka.

Kurssilla olleet 20 naista suorittivat puolustusvoimain B-ajoluvan. Luvan haltijalla on oikeus ajaa puolustusvoimien ajoneuvoja ja toimia koulutuksessa ja harjoituksissa puolustusvoimien ajoneuvojen kuljettajana.

Koulutuksessa harjoitel-

tiin ajoneuvon käyttöön-ottotarkastusta, päivittäishuoltoa sekä toimintaa tyyppisimmissä liikenneonnettomuuksissa ja hätäensiavun antamista onnettomuuspaikalla.

Saatiin tutustua autoihin oikein perusteellisesti. Vaihdettiin öljyt ja renkaat, tarkistettiin nesteet ja monta muuta asiaa, jatkoi Tipe Pylvänäinen. Mehän ollaan nyt ihan ammattilaisia. Kurseille meitä voi tilata sitten kuljettamaan.

Revontuliharjoituksen kurssien tavoitteena on ollut lisätä osallistujien toimintavalmiuksia selviytyä talvisessa luonnossa sekä kehittää osaamista erilaisissa arjen onnettomuuksissa ja häiriötilanteissa. Tavoitteena on myös ollut lisätä osallistujien kiinnostusta koulututtua lisää kokonaisturvallisuuden eri toiminta-alueilla. Kokonaisturvallisuus on tavoite, jossa valtion itsenäisyyteen, väestön elinmahdollisuuksiin ja muihin yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhat ovat hallittavissa. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot turvataan viranomaisten, elinkeinoelämän sekä järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana, sanoi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Pohjois-Suomen maanpuolustuspiirin apulaispiiripäällikkö Antti Tölli harjoituksen päättäjätalouudessa. Kokonaisturvallisuus on siis suomalaisen varautumisen toimintamalli, jossa yhteiskunnan turvallisuudesta huolehditaan yhdessä.

Seuraava valtakunnallinen Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoitus Pihlaja 2019 järjestetään 20. – 22.9.2019 Santahaminassa, Helsingissä. Osallistuminen ei edellytä aikaisempaa kokemusta kurseista tai tietämystä valitun kurssin aiheesta. Pihlajan kurssit ovat Kyberturvallisuus, Informaatiovaihtaminen, Arjen turvallisuus, Toiminta väkivaltaisessa ääritilanteessa, Första hjälpen i det verkliga livet, Turvallisesti vesillä, Selviytyminen sähköttä, Lapset kriisissä – kuinka kohdata ja tukea lasta?, Henkinen kriisinkestävyys ja Koulutajakoulutus. Ilmoittautumisaikaa on vielä 19.6. klo 15.00 asti. Lisätietoa www.naistenvalmiusliitto.fi

Teksti:

TERTTU NIEMELÄ

Kuvat:

PILVI VIHANTA,

TAINA YLIKANGAS

Wanha Veteraani

RAUHANTURVAAMISEN JA VETERAANITYÖN PERINNEKESKUS

Seminaarista vauhtia Törni ja SS-pataljoona -näyttelyihin Haminassa

Törnin hihamerkillä varustettu suomalainen ja SS-joukkojen maastokuvioinen asu varustuksineen.

Lauri Törni 100 vuotta ja Suomalainen Waffen SS-vapaaehtoispatalljoona ovat ensi kesän Wanhana Veteraanin vaihtuvat näyttelyt Haminassa. Ne avataan maksuttomalla asian- tunteijaseminaarilla RUK:n Maneesissa 1. kesäkuuta klo 12.

Rauhanturvaamisen ja veteraanityön perinnekampus Wanhana Veteraanin pysyvä, alati uudistuva Suomen rauhanturvaamis- historian perusnäyttely on tietysti nähtävillä myös koko kesän.

Viime elokuussa avatun Wanhana Veteraanin ensimmäiset tulevan kesän vaihtuvat näyttelyaiheet herättävät yhä Suomessa intohimoja puolesta ja vastaan.

- Wanha Veteraani haluaa osaltaan avata aiheita rauhanturvaamiseen hyvin istuvalla puolueettomalla, kiihottomalla tavalla, seminaarin avaus- lausua, Wanhana Veteraanin puheenjohtaja eversti Markku Hutka perustelee.

Suomalaisen Waffen SS-vapaaehtoispatalljoonan toimintaan hyvin perehty-

nyt sotahistorioitsija, filosofian tohtori Ohto Manninen alustaa aiheesta. SS-miehet tulivat vahvasti esiin talvella, kun Kansallisarkiston koontitutkimus piti hyvin todennäköisenä suomalaisten vapaaehtoisten syylistymistä sotarikoksiin Saksan joukkojen mukana. Toisenlaisiakin käsityksiä tutkimus Suomessa herätti.

Kirjailija, päätoimittaja Kari Kallonen Vanhalta Raumalta puolestaan tuo esiin seminaarissa uutta tietoa Lauri Törnin elämänvaiheista. Hänen neljäs Törni-kirjansa ilmestyy tarkoituksella touku- kuussa; Lauri Törnin syntymästä tulee kuluneeksi 100 vuotta 28.5. Wanhassa Veteraanissa on vielä 10. elokuuta Lauri Törni -kirjallisuustapahtuma.

Seminaarin alusten jälkeen on mahdollisuus keskusteluun Wanhana Veteraanin toiminnanjohtaja, eversti evp Vesa Kangasmaen johtamassa paneelissa. Näyttelyihin voi avajaispäivänä tutustua ennen tai jälkeen seminaarin. Wanha Veteraani on myös

museokorttikohde.

Wanhana Veteraanin näyttelyt ovat yleisölle auki kesä-, heinä- ja elokuun tiistaista sunnuntaihin klo 10-16. Etukäteen varatuille ryhmille kaikki viikonpäivät ja kelloajat ovat käytössä. Wanhana Veteraanin näyttelytarjonnan ympä-

rille on koottu myös ryhmämatkapaketti.

Näyttelyiden pystytyksessä ja materiaalin esittämisenä ovat vahvasti mukana molempien aiheiden perinneyhdistykset: Os Lauri Törni Perinnekilta ry ja Veljesapu - Perinneyhdistys r.y.

Rajavartiolaitos 100 vuotta – turvallisuutta kaikissa oloissa

Tänä vuonna Rajavartiolaitos viettää 100-vuotisjuhlaansa. Sadan vuoden aikana Rajavartiolaitoksesta on kehittynyt monipuolinen ja monitaitoinen sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden viranomais. Nimensä mukaisesti Rajavartiolaitos on koko historiansa ajan vastannut valtakunnanrajan koskemattomuudesta ja turvallisuudesta.

Sata vuotta sitten tilanne vastaitseäistyneen Suomen rajoilla oli vaikea. Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisiä suhteita leimasivat molempien puoliset epäluulot, rajakahakointi ja provokaatiot. Myös rajat ylittävät rikollisuus ja salakuljetus aiheuttivat ongelmia rajoilla. Aluksi armeija vastasi rajan vartiointista, mutta sen katsottiin sitovan liikaa voimavaroja päätehtävältä maanpuolustukselta. Rajavalvonta haluttiin kuitenkin järjestää tehokkaasti sotilaallista uhkaa unohtamatta. Näissä olosuhteissa valtioneuvosto teki 21.3.1919 päätöksen, jolla rajan vartiointi siirrettiin

Eversti Jarkko Alén partiossa Ylä-Lapissa.

sisäasiainministeriön alaisille sotilaallisesti järjestetyille rajavartioujoukoille. Uuden organisaation palvelukseen siirtyi puolustusvoimien vakinaista upseeristoa ja aliupseeristoa, mukaan lukien uuden tasavallan sotilaallista eliittiä - jääkäreitä. Rajavalvonnan ja rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan ohella osallistuminen maanpuolustukseen ovat olleet Rajavartiolaitoksen tehtävinä sen perustamisesta lähtien. Perustamisen jälkeen myös asevelvolliset annettiin rajavartiostoilta koulutettaviksi ja niiden reser-

viksi, tarvittaessa käytettäväksi toiminnan tukemiseen. Näin on tänäkin päivänä.

Raskas, mutta kunniakas alkutaival

Rajavartiolaitos vakinaistettiin 1930-luvulla ja sen maanpuolustuksellista roolia vahvistettiin. Tähän vaikuttivat 1930-luvun alun sekava sisäpoliittinen tilanne, jossa sekä ääriivasemmisto että äärioikeisto aktivoituivat. Lisäksi siihen vaikutti Neuvostoliiton harjoittama aktiivinen tiedustelu- ja vakolutoimintaa Suomen alu-

Rajavartiolaitoksen operatiivisen toiminnan peruselementti on partio ja sen suorituskyky.

eella. Turvallisuustilanne näkyi myös Rajavartiolaitoksen varustuksessa ja koulutuksessa. Koulutus monipuolistui ja siinä painottui maanpuolustustehtävien mukainen sovellettu taistelukoulutus. Aseistusta vahvistettiin, toimintaa ja varustusta kehitettiin harjoituksissa. Henkilöstö harjaantui tehtävissään ja erämaolosuhteisiin kykenemätön aines karsiutui pois laitoksen palveluksesta.

Kansainvälinen tilanne kärjistyi vuosikymmenen lopulla ja sota syttyi. Talvisodan symbolisen alku-

sysäyksen ”Mainilan laukausten” silminnäkijöinä olivat suomalaiset rajavartijat. Petsamossa talvisota alkoi kuitenkin tosiasiaa jo 28.11., jolloin neuvostoliittolainen osasto hyökkäsi Pummangin vartion kimppeeseen. Talvisodan alkaessa rajajoukot taistelivat Kannaksella suojajoukko-tehtävissä. Laatokan Karjala ja alueet siitä pohjoiseen olivat paljolti rajajoukkojen vastuulla. Tappiot olivat ankaria, mutta rajajoukot ja rajamiehet täyttivät tehtävänsä kunnialla. Rajajoukkojen talvisodassa saavuttava maine sai

ylipäällikön tunnustuksen hänen 26.5.1941 antamassaan päiväkäskyssä, jossa tämä nimitti rajavartioujoukot rajajääkärijoukoiksi ja myönsi samalla rajavartiostojen kantamiehistöille nimityksen rajajääkäri. Jatkosodassa rajajoukot taistelivat rajajääkäripataljoonina eri sotatoimiyhtymille alistettuina valiojoukkoina. Väli rauhan tultua rajajoukot palauttivat rajavalvonnan vetäytymisen yhteydessä uusille rajoille. Rajavalvonta palautettiin rauhan tilaan sisäministeriön alaisen Rajavartiolaitoksen johtoon.

Rajainfran jälleenrakennus ja kehittäminen

Sodan jälkeen edessä oli mittava jälleenrakennusurakka, joka kesti aina 1960-luvulle saakka. Rajavartioasemat ja partiomajat rakennettiin uusille rajoille ja sodassa tuhoutuneiden tilalle. Rakentamista tuettiin valtion työllisyysvaroin erityisesti täällä Lapissa, jossa työllistymisen oli vaikeaa. Lisäksi Lappi oli jo tuolloin turval-

Suomalainen huoltovarmuus ei vielä tunne kiertotaloutta

Olin muutama viikko sitten Lapin alueellisella maanpuolustuskurssilla, joita aluehallintovirastot (=AVIt) järjestävät ympäri maata yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden kohottamiseksi. Paikalle kutsutaan mm. julkislaitosten, kuntien, puolustusvoimien ja kolmannen sektorin järjestöjen johtohenkilöitä ja viranhaltijoita verkostoitumaan, jakamaan omaa tietämystään ja oppimaan uutta kokonaisturvallisuuden kentästä. Kokonaisturvallisuus kattaa mm. kyberuhkat, luonnon- ja ympäristöönnettomuudet, laajan epidemian ja energiansaannin keskeytykset mahdollisen sotatilan lisäksi.

Huoltovarmuuden perustavoite on yhteiskunnan toiminnan turvaaminen vakavissa häiriöissä ja poikkeusoloissa. Huoltovarmuuskeskus, jonka tärkein tehtävä on taata Suomen pyörien pyöriminen kriisitilanteissa,kin, vastaa mm. polttoai-

neiden 5kk ja turpeen 6kk sekä leipäviljan 6kk varmuusvarastoinnista sekä huoltovarmuusjärjestelyistä ja rahoituksesta. Suomen valtio ja siis jokainen meistä veronmaksajista pitää yllä tätä toimintaa. Se on maailman mitataavassa ainutlaatuista, ja sitä on kehitetty meillä koko sotien jälkeisen ajan.

Kiinnitin huomiota erityisesti Huoltovarmuuskeskuksen johtajan luennoissa siihen, että hänen esityksessään ei missään vaiheessa tullut esille kiertotalous ja sen antamat mahdollisuudet ja käytännön toimet energian- ja elintarviketuotannon, teollisuuden, logistiikan tai vesi- ja jätehuollon osalta. Varmasti siinä vaiheessa, jos Suomi joutuisi niin sanotusti ”koville” syystä tai toisesta, niin alettaisiin säännöstellä elintarvikkeita, polttoaineita ja lämpöenergianlähteitä yksityisiltä kuluttajilta ja siirtämään niiden käyttöä

TAVOITTEET KRIITTISILLE TOIMINNOILLE

(VNp 857/5.12.2013)

Kriittisen infrastruktuurin turvaaminen

- Energian tuotanto-, siirto- ja jakelujärjestelmät
- Tieto- ja viestintäjärjestelmät, -verkot ja -palvelut
- Finanssialan palvelut
- Liikenne ja logistiikka
- Vesi- ja jätehuolto
- Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito
- Jätehuolto

Kriittisen tuotannon ja palveluiden turvaaminen

- Elintarvikehuolto
- Terveysturvallisuus ja peruspalvelut
- Teollisuus
- Sotilaallista maanpuolustusta tukeva tuotanto ja palvelut

Organisaatioiden ja verkostojen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen

Alueellinen ja paikallinen varautuminen

Yhteistyö kansainvälisten toimijoiden kanssa

yhteiskunnan tärkeimmille sektoreille kuten teollisuuden raaka-aineiksi ja energiaksi. Näin tehtiin viime sodissakin. Samalla pitäisi esimerkiksi vesi- ja jätehuollon toimia edelleen moitteettomasti, jotta normaalin elämän jatkuminen

voitaisiin taata kansalaisille ilman hygieniaoireita ja siitä seuraavia laajoja epidemioita. Terveysturvallisuuden ja peruspalveluiden olemme nähneet monessa katastrofissa ulkomailla ensimmäiseksi romahtaneen esimerkiksi maanjä-

ristysalueilla.

Kaikkiin yhteiskunnan toimintoihin pitäisi jo tänä päivänä kiinteästi liittyä kiertotalous ja varsinkin silloin, kun on kriisitilanne ja kaikesta alkaa olla puutetta. Puhumattaan silloin, jos on sotati-

lanne ja rajat ovat sulkeutuneet ja Suomen on pärjättävä omillaan ilman kansainvälistä apua: tuontielintarvikkeita Euroopasta ja Venäjältä energiaa ja raaka-aineita. Näin kävi viime sodissakin lopulta.

Huoltovarmuuden tulevaisuuden skenaariossa 2030 mainitaan mm. luonnonresurssien niukkuuteen tai saatavuuden heikentymiseen varautuminen sekä energiahuollon perustana monipuoliset energialähteet, polttoaineet ja tuotantomuodot. Käytännössä kiertotalouden raaka-aineiden, energian ja veden suljetun kierton toteutuminen ja kiertotalouden materian käytölogiikka sekä uusiutuvan energian hajautetut järjestelmät ovat ratkaisu noiden tavoitteiden täyttymiseen.

Täysin suljetussa kiertossa tuotannossa kiertää 100% materiaa ilman hukkaa, jätettä tai turhaa sivutuotetta. Tähän harvoin päästään, mutta se

Rajajoukkojen ominaispiirre on pitkät siirtymiset vuodenajasta riippumatta.

lisuuspoliittisesti herkkää aluetta. Alueellista puolustusta pystyttiin vahvistamaan ilman poliittisia jännitteitä Rajavartiolaitoksen hankkeiden kautta, koska sen yksiköiden oli tehtäviensä vuoksi perusteltua sijaita juuri siellä missä ne olivat.

1960-luvulta alkoi pysähtyneisyyden aika, joka kesti miltei Neuvostoliiton hajoamiseen saakka. Pinnan alla Rajavartiolaitos kehitti kalustoaan ja harjoitti rajajoukkoja sissitoimintaan alueellisen taistelun periaatteiden mukaisesti. Valtiovalta koki ikävinä ja poliittisesti kiusallisina loikkaritapaukset Neuvostoliitosta Suomeen. Rajavartiolaitos noudatti

valtiovallan niukkaa tiedotuslinjaa tapausten suhteen. Ennen pitkää tämä johti kansalaisten kolkka-puheisiin mystisestä salavartiolaitoksesta.

Merivartiolaitos liitettiin Rajavartiolaitokseen sodan jälkeen vuonna 1947. Meripelastustoiminnan johtaminen annettiin rajavartiolaitoksen tehtäväksi 1980-luvun alussa. Tämä oli alkusysäys myös vartiolentolaivueen perustamiseksi vuonna 1981. Merivartiolaitoksen lentokoneita käytettiin salakuljetuksen paljastamisen lisäksi syrjäseutujen sairaankuljetustehtäviin jo ennen sotia. Sodan aikana koneet tukivat mm. kaukopartiomiehiä selustateh-

tävissä. Varsinainen pelastushelikopteritoiminta alkoi vuonna 1961 Rajavartiolaitoksen Immolan, Kajaanin ja Ivalon helikopteritukikohdista. Vuonna 1973 Rajavartiolaitokselle hankittiin ensimmäiset MI-8 helikopterit. Kone-tyyppi osoittautui kuitenkin huonoksi meripelastustehtäviin ja MI-8:t korvattiin Super Puma helikoptereilla vuodesta 1987 alkaen.

Vastuut ja monimuotoiset haasteet

Neuvostoliiton romahtaminen ja kylmän sodan päättyminen sekä Suomen liittyminen Euroopan unionin jäseneksi ja Schengenin sopimukseen muut-

tivat olennaisella tavalla Rajavartiolaitoksen toimintaa. Viron ja muiden Baltian maiden rajavalvonnan kehittymistä tuettiin. Kansallinen viranomaisyhteistyö tiivistyi entisestään ja kansainvälinen rajaturvallisuusyhteistyö kehittyi voimakkaasti. EU:n ulko-rajavalvonnan rakenteita, sääntöjä ja laadunvarmistusta muokattiin aktiivisesti juuri ennen uusien jäsenmaiden liittymistä. Teknisiä valvontamenetelmiä ja modernia teknologiaa otettiin käyttöön.

Myös toimivaltuuksia ja tehtäviä kehitettiin vastaamaan paremmin yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksia. 1990-luvun alussa Rajavartiolaitos otti vastuulleen passintarkastukset, samanaikaisesti Neuvostoliiton hajoamisen kanssa. 2000-luvulle tultaessa Rajavartiolaitoksen itsenäistä rikostutkintavastuuta laajennettiin.

Tällä vuosikymmenellä turvallisuusympäristömme on jälleen muuttunut voimakkaasti. Koko Eurooppaa koetellut siirtolaiskriisi näkyi myös meidän rajoillamme. Tilanne on nyt rauhallisempi, viime vuonna Eurooppaan tuli "vain" 150 000 laitonta maahantulijaa. Laiton maahantulo onkin edelleen merkittävin uhka Rajavartiolaitoksen tehtäväkentän näkökulmasta. Terrorismin uhka on kasvanut, eikä Suomikaan

ole näiltä teoilta välttynyt. Rajavartiolaitos osallistuu terrorismin ennaltaehkäisyyn rajatarkastustehtävissään ja varautuu toimi-maan ja tukemaan poliisia akuuteissa tilanteissa. Myös sotilaalliset jännitteet ovat kasvaneet lähialueillamme. Suomen maan-tieteellistä asemaa Venäjän naapurina ei sovi unoh-taa. Rajavartiolaitos ja sen rajajoukot ovat kiinteä osa Suomen puolustusjärjes-telmää.

Yhteistyö, ammattitaito ja luotettavuus

Tässä tilanteessa EU-integraation ja kansainvälisten suhteiden merkitystä Suomelle ei sovi väheksyä. Kansallisella tasolla näiden haasteiden hallitseminen edellyttää meiltä hyvää suorituskkyä, riittäviä toimivaltuuksia ja tehokasta viranomaisyhteis-työtä. Esille tuleviin tilan-teisiin on kyettävä puut-tumaan tehokkaasti heti alusta alkaen. Viime vuo-sina onkin tehty lujasti töitä näiden asioiden eteen. Rajavartiolaitos on paran-tanut omaa suorituskky-ään ja rajajoukkojen suo-rituskkyä on kehitetty ti-i- viissä yhteistoiminnassa puolustusvoimien kanssa. Henkilökuntaa on harjoi-tettu uusiin tehtäviin ja varusteiden käyttöön. Harjoittelu jatkuu erityisesti puolustusvoimien ja poli-i- sin kanssa.

Myös toimivaltuudet ovat muuttuneet. Alue-valvontalain muutok-set kesällä 2017 antoivat meille toimivallan puut-tua tehokkaasti tunnukset-tomina toimivien taisteli-joiden toimintaan. Huh-tikuun 1. päivänä tänä vuonna tulivat voimaan rajavartiolainsäädännön muutokset hybridiuh-kiin varautumiseksi. Sää-detyt toimivaltuudet edis-tävät Rajavartiolaitoksen mahdollisuutta varautua ja vastata nopeasti toimin-taympäristössä ilmeneviin uhkiin. Myös mahdollisuu-det tehdä tehokasta viran-omaisyhteistyötä niin puolustusvoimien kuin poli-i- sinkin kanssa ovat paran-tuneet.

Tänään Rajavartiolaitok-sen toiminnan keskeisinä päämäärinä on huolehtia siitä, että Suomen ulkora-javalvonta on tehokasta ja uskottavaa, Suomen meri-pelastusjärjestelmä on luo-tettava ja Rajavartiolaitok-sella on hyvä toimintakyky yhteiskunnan turvaami-seksi kaikissa häiriötilan-teissa ja poikkeusoloissa. Näiden vaatimusten täyt-tämiseksi Rajavartiolaitos ja sen henkilöstö tekevät työtä joka päivä niin täällä Lapissa kuin muuallakin rajoillamme.

Lapin rajavartioston komentaja
Eversti
JARKKO ALÉN

tulisi olla tavoite, varsinkin kriisitilanteessa.

Kiertotalouden käyttölo-giikan mukaisesti materia-ensin "tuunataan" uudeksi tuotteeksi esim. vaattei-den kankaista ja somis-teista tehdään laukkuja. Seuraavaksi materiaa-lit uusiokäytetään raaka-aineena esim. osin kier-toraaka-aineesta tuote-tut auton renkaat. Lopuksi materiaali poltetaan ener-giaksi. Vasta tämän jälkeen materia jää jätteeksi kuor-mittamaan ympäristöä, ja tätä me kaikki toivomme jäävän mahdollisimman vähän. Tästä hyvänä esi-merkkinä on muovipussit, joiden vähentämiseen on alettu yleisesti pyrkiä, kun pussin maatuminen luon-nossa vaatii 300-500 vuotta muovilaadusta riippuen.

Uusiutuvia energianläh-teitä meillä on aurinko-, tuuli-, vesi-, turve-, metsä- ja peltobioenergia sekä biokaasu, kun biojätteitä mädätetään metaaniksi ja sitä kautta lämpöener-

giaksi. Näiden sopivasta yhdistelmästä, hajautuk-sesta, syntyy alueellinen, paikallinen ja kuluttaja-kohtainen energiavarautu-minen. Biokaasun tuotan-nossa lisäksi voidaan hal-litusti hoitaa ruoka- ja ves-sajäte ja jäteveden käsit-telyn kiinteät osat kriisiti-lanteissa. Veden puhdistamiseen kotimaisin raaka-ainein on haettu ratkaisua mm. kaivos- ja kemiante-ollisuuden sivuvirroista.

Suomi ei varmuusvaras-toi valmiita elintarvikkeita, joka tarkoittaa sitä, että kaupan ja jakelun täytyy toimia myös kriisitilan-teessa. Kriisin pitkittyessä tuotepula ja sitä seuraava säännöstely ovat normaa-litoimintoja, joihin ihmi-set fiksuina varautuvat ennakkoon hamstraamalla kotivaraa omiin varastoi-hinsa. Tämän päivän koti-varan minimi pitäisi olla 72 tuntia. Kuinkahan monelta ihmiseltä sellainen kotoa löytyy? Puhumattakaan patteriradiosta ja -tasku-

lampuista, jos sähköä ei enää ole.

Elintarvikkeiden pulassa myös kiertotalouden peri-aatteet astuvat voimaan entistä tiukemmin: ruoka-hävikki on minimoitava ja siihen on monia keinoja mm. laitosruokaloiden yli-jäämä ruuan jakopisteet ja ruokajätteen käyttäminen eläinten rehuna. Ruuaksi täysin kelpaamaton aines muuttuu energiaksi bio-kaasulaitoksessa tai se on vähintään kompostoitava asianmukaisesti. Tällöin se voidaan hyödyntää uutena kasvualustana itse kunkin ryytimaalla pula-ajan elin-tarvikkeiden omavaraisuu-den nostamiseksi. Vanhat hyvät keinot palaavat his-torian hämäristä.

Kiertotaloudella ja sen perusopeilla on paljon annettavaa kriisitilan-teessa, kunhan ihmiset osaavat niitä silloin järke-västä käyttä.

MAARIT TIMONEN
Lapin reserviläispiiri, liittohallituksen jäsen

PUOLUSTUSVOIMAT TIEDOTTAA			
Tasavallan presidentti on ylentänyt seuraavat reservin upseerit 6/4/2019			
Sotilasarvoon: KAPTEENI			
Aarto Markus Juhani			
HelanivaTimo Antero	Kittilä		LAPALTSTO
Pasanen Jari Juhani	Rovaniemi		LAPALTSTO
Sotilasarvoon: YLILUUTNANTTI			
Häikiö Mikko Tapio	Rovaniemi		LAPALTSTO
Kinnunen Ilari Matias	Rovaniemi		LAPALTSTO
Lampela Antti Eelis	Sodankylä		LAPALTSTO
Pohjola Jani Tapani	Enontekiö		LAPALTSTO
Pykäläinen Anna-Riikka	Rovaniemi		LAPALTSTO
Salminen Tommi Kalervo	Rovaniemi		LAPALTSTO
Salo Juha	Tornio		LAPALTSTO
Ylivaara Matti Yrjö Viljami	Sodankylä		LAPALTSTO
Sotilasarvoon: LUUTNANTTI			
Hyvärinen Susanna Karoliina	Rovaniemi		LAPALTSTO
Kallio Miika Martti Taneli	Tornio		LAPALTSTO
Kitkala Aleksi Ville Matias	Oulu		LAPALTSTO
Kivipää Konsta Eemeli	Kittilä		LAPALTSTO
Koivukangas Henri Benhard	Rovaniemi		LAPALTSTO
Laiho Sampsa Arttu Jooseppi	Rovaniemi		LAPALTSTO
Liste Petri Antero	Oulu		LAPALTSTO
Ojala Henri Olavi	Kemi		LAPALTSTO
Paksuniemi Anu Johanna Maarit	Kittilä		LAPALTSTO
Pirttijärvi Niko Mikael	Rovaniemi		LAPALTSTO
Rainto Ilkka Tapani	Keminmaa		LAPALTSTO
Riihelä Wille-Oskari Alexander	Rovaniemi		LAPALTSTO
Suopanki Juho Antti Johannes	Rovaniemi		LAPALTSTO

Hyppy-Heikin perillinen luo miinakauhua taivaalta

Vuodelta 1997 peräisin oleva Ottawan sopimus on lähinnä kirosana maanpuolustuspiireissä. Suomi luopui sen myötä jalkaväkimiinoistaan. Kauniina ajatuksena oli estää satunnaiset siviiliuhrit, joita maailmalla holtittomasti kylvettyjen miinojen seurauksena oli syntynyt.

Sopimus astui Suomessa voimaan heinäkuun alussa 2012. Puolustusvoimien varastoissa piileksi tuoloin yli 800 000 sakarmiinaa (SM 65-89) sekä lähes 230 000 putkimiinaa (PM 43-95 ja PM 65-98). Yhteensä siis hieman yli miljoona ainoastaan puolustukseen kelpavaa asetta turvallisesti varastoituna.

Ne tuhottiin suomalaisella tehokkuudella vuoteen 2016 mennessä. Jonkin verran materiaalia saatiin sopimuksen mukaan jättää koulutus- ja tutkimuskäyttöön.

Sakarmiinojen sytyttimet tuhottiin ja sakarat menivät metallikierrätykseen. Panososat pakattiin uudelleen käytettäväksi tulenkuvaukseen ja räjähdekoulutukseen. Putkimiinat tuhottiin massaräjätöksillä vanhentuvan materiaalin mukana.

Jalkaväkimiinat olivat keskeinen osa alueellisten joukkojen torjuntakykyä. Siten niillä oli suuri merkitys laajamittaisen hyökkäyksen torjunnassa.

Sopimuksen käsittämää miinatyyppejä käytettiin meillä muun muassa panssariamiinoiteissa ja muissa sulutteissa vaikeuttamassa niiden raivaamista. Lisäksi ne soveltuivat käytettäväksi vastustajan jalkaväkeä vastaan tiestön ulkopuolella.

Näitä suorituskykyjä on pyritty korvaamaan muun muassa käsittelynestolaitteilla panssariamiinoiteissa ja maastossa viuhkapanoksilla. Jalkaväkimiinon korvaajiksi on hankittu myös niin raskaita raketinheittimiä, pimeänäkölaitteita kuin minilennokkeja.

Ottawan sopimuksen tiukaksi vastustajaksi pro-

filoitunut Jussi Niinistö (sin.) on pitänyt puolustusministerikaudellaan esillä termiä miinakauhu. Se vaiuttaa vastustajaan taistelijaan, vaikka hän ei vielä olisikaan kävellyt miinakenttään. Pelkkä tietoisuus sellaisten olemassaolosta vaikuttaa ja siten hidastaa sekä vaikeuttaa etenemistä. Ottawan sopimuksen mukaisesti toimittaessa miinakauhua on hankala korvata muilla keinoin.

Hyppy-Heikin perillinen

Presidentinvaalien tentissä vuonna 2018 silloinen ehdokas Sauli Niinistö mainitsi uuden ratkaisun miinakauhun palauttamiseksi. Hän nimitti sitä tavallisesti hyppekaveriksi. Jussi Niinistö puolestaan tarkensi laitteen nimeksi Take-Off Canister (TOC).

Kehityshanke on nyt edennyt vaiheeseen, jossa uusi ase huhtikuun 2019 alussa voitiin esitellä medialle. Se ei vielä ole valmis massatuotantoon, mutta valmis nollasarjan hyppypanos on jo päässyt testausvaiheeseen. Aluksi Puolustusvoimat tilaa 50 taistelulaukausta.

TOC:n perusidea on, että laukaistaessa se nousee heittopanosella ilmaan noin 20–30 metrin korkeuteen ja räjähtää vasta sitten. Esisirpaloidun materiaalin asevaikutus kohdistuu alapuolella olevaan maastoon 50–100 metrin säteellä.

Vastaava pomppaavan miinan toimintaperiaate ei toki ole uusi keksintö. Esimerkiksi saksalaisilla Sprengmine 35 (tunnetaan myös nimellä Schrapnellmine 35 ja S-mine). Se sijoitettiin maan alle ja sytyttimen kolme piikkiä jätettiin maan päälle.

Miinaan astuttaessa käynnistyi 4,5 sekunnin viive, jotta siihen astunut henkilö ehtii edetä pois päältä. Viiveen jälkeen miina ponnahti ilmaan ja räjähti noin 100–150

senttimetrin korkeudella. Miinan 360 teräskuulaa ja muut sirpaleet levisivät ympäristöön vaakasuorassa tasossa.

S-miinan tappavan alueen säde oli arviolta 20 metriä ja haavoittava huomattavasti suurempi, jopa yli 100 metriä. Tätä pelotavaa asetta valmistettiin lähes kaksi miljoonaa kappaletta. Liittoutuneet tunnivat S-miinan nimellä Bouncing Betty.

Suomeenkin toimitettiin arviolta 50 000 S-miinaa. Virallinen nimi oli Pommiansa m/41-S mutta lempinimeksi muodostui Hyppy-Heikki.

Muillakin valtioilla kuten Neuvostoliitolla on ollut suunnilleen samalla periaatteella toimivia miinoja. Suomalaisen hyppypanoksen uutuus on kuitenkin ylhäältä alas suuntautuva asevaikutus. Siten lähtöpanoksen toimiessa maahan heittäytyvä henkilö itse asiassa tarjoaa suuremman osumapinnan varsinaiselle asevaikutukselle.

TOC-hyppypanoksen toimintaperiaate: maahan upotettu ase sinkoutuu 20–30 metrin korkeuteen ennen räjähtämistään. Sen pohjassa olevat projektiilit suuntautuvat alaspäin. Grafiikka: Leijona Instituutti

Kotimaisuus tärkeää

Jalkaväkimiinon kiellon takana on niiden uhrien sattumanvaraisuus. Suomalaiselle kehitteillä oleva hyppypanos toimii ainoastaan tähyseisellä kaukokäytölaukaisimella. Siten voidaan varmistaa, että kohde on oikea eikä esimerkiksi paikalle harhautunut siviili.

Helposti maastoon asennettava panos voidaan aktivoitua kaikilla Puolustusvoimien nykyisillä laukaisujärjestelmillä, joita käytetään esimerkiksi kylki- ja viuhkapanoksissa.

Tähyttäminen voi panoksen fyysisessä läheisyydessä olevan taistelijan lisäksi tarkoittaa myös lentonvalvontatutkaa tai lennokkijärjestelmän kautta tehtävää alueen tarkkailua.

Take-Off Canisteria kehittää Puolustusvoimille pieni kotimainen Leijona Instituutti -yhtiö. Sen taustalla on henkilöömistäjien ohella myös Insta Group.

Aseen komponentteja on testattu vuosina 2017–2018. Hyppypanoksen periaatteelle on jo haettu kansainvälistä patenttia. TOC-nollasarjan tuotannosta vastaa niin ikään suomalainen räjähdemaalayritys Forcit.

Leijona Instituutin mukaan hyppypanok-

sen käyttö on helppoa ja se voidaan asentaa nopeasti maahan. Sylinterimäisen muovikomposiittista valmistetun panoksen painoluokka on 5–10 kiloa. Aseen räjähdeseosa on muotoiltu kuperan linssin muotoon. Sen alapinnalla on teräs- tai wolframikuulia.

Hyppypanoksen sisäosa nousee heittopanosella ilmaan ja tuottaa räjähtäessään 3 000–4 000 projektiiliä. Ne leviävät alla olevaan maastoon kartiomaiselle alueelle.

Räjähdeseosan muotoilulla voidaan vaikuttaa haettavaan hajontakuvioon. Projektiilien painolla taas säädetään saavutettavaa läpäisyä kohteessa.

Parhaiten hyppypanos luonnollisesti toimii avoimessa maastossa. Metsässä etenkin kuvion reunoille viistosti suuntautuvat projektiilit pysähtyvät helposti puihin.

Jos kehitystyö onnistuu suunnitellusti ja hyppypanos pääsee sarjatuotantoon, se varmasti on tehokas elävän voiman pysäyttäjä. Jatkossa panokseen saatetaan kehittää myös panssariajoneuvoihin tehoava projektiili.

Panoksen paino on vielä ilmoitettu melko suuressa haarukassa. Tavoitteena on, että ominaisuudet saadaan sellaisiksi, että TOC

soveltuisi jokaisen taistelijan perusvälineeksi.

Sulutuksissa ja asemien sekä tukikohtien suojaamisessa hyppypanos lienee omimmillaan, samaten esimerkiksi potentiaalisten maahanlaskualueiden suojaamisessa laskuvarjo- tai helikopterijoukoilta.

Tarjoaako TOC uutta suorituskykyä esimerkiksi viuhkapanokseen verrattuna? Käyttämällä sopivaa sekoitusta nykyisiä miina- ja panostyypppejä yhdessä uuden hyppypanoksen kanssa voidaan estää vihollisen vapaa liike ja kanavoida sitä haluttuun suuntaan.

Palauttaako uusi hyppypanos kadotetun miinakauhun? Osittain asiaan vaikuttaa se, mille tasolle hyppypanoksen hinta asetetaan ja kuinka paljon niitä siten pystytään hankkimaan. Kokonaisuus on kuitenkin suhteellisen yksinkertaista tekniikkaa, eikä siinä esimerkiksi ole elektroniikkaa.

Hyppypanos on jo herättänyt kiinnostusta kansainvälisestikin. Se kertoo jotain aseiden suorituskyvystä.

TERO TUOMINEN

Artikkeli on kirjoitettu alun perin Reserviläinen-lehteen.

Reservin ampumataitopäivää ja Reserviupseerien toimintapäivää vietettiin Lapissa

Reservin ampumataitopäivää ja Reserviupseerien toimintapäivää on vietetty perinteisesti toukokuussa monilla paikkakunnilla Lapissa.

Ivalossa ammuttiin pienoispistoolilla ja heitettiin käsikranaattia. Ylitorniolla ammuttiin pistoolilla ja reserviläiskiväärillä kääntyviin pistoolitauluihin, heitettiin käsikranaattia ja tehtiin aseiden ja asejärjestelmien tunnistustehtävä.

TH

Pienospistooliammunta kahteen eri etäisyyksillä olevaan maaliin.

Käsikranaatin tarkkuusheitto meneillään. Kuva Simo Rousu

Harjoitukäsikranaatin heitto poteroon. Heittoetäisyys 19 metriä.

Takavuosina on harjoiteltu myös Molotov Cocktailin valmistusta ja käyttöä. Kuvat Tero Hyttinen

**RAJAN
PUHALLUSVILLA**

Puh. 0400 297504

AV-ASE JA ERÄ OY

Metsärautio Oy

Puunkorjuuta vuosikymmenten ammattitaidolla jo kolmannessa polvessa

metsarautiooy@pp.inet.fi

puh. 0400-177664, 0400-459467

www.metsarautio.suntuubi.com

Lokomat-terapia kävelykuntoutusta robotiikalla

Kävelyrobotin avulla neurologiset kuntoutujat pääsevät turvallisesti harjoittelemaan kävelyä ja kokemaan pystyasennon. Lokomat-terapia auttaa aivoja muistamaan kävelyn mallin, koska askeleet toistuvat samanlaisina koko harjoittelun ajan.

Tule kokeilemaan kävelyrobotia Saarenvireeseen!

Puh.(016) 226 4400 | www.saarenvire.fi
www.facebook.com/lokomatterapia

SAARENVIRE

Tornion Sairaskotisaatio
Pitkätie 7, 95400 Tornio
saarenvire@saarenvire.fi

V I I H D E V Ä Y L Ä

maestro

Musiikki • Karaoke • Äänentoisto

Jari Javarus SM-hopealla ilmapistoolissa

Lapin reservipiirien ilma-aseampujat kävivät maaliskuun alussa kilpailemassa ResUl:n ilma-asemestaruuskilpailuissa Ylihärmässä. Rovaniemeltä tuli 1072 km auton mittariin ja Sodankylän pojille 300km enemmän.

Parhaiten menestyi Lapin Reserviupseeripiiriä edustanut Ltn Jari Javarus, joka sijoittui M50 sarjassa hopealle tuloksella 358 pistettä. Mestaruuden vei Etelä-Pohjanmaan Reserviläispiirin korp Jyrki Turja 376 pisteellä. Kolmanneksi sijoittui pansijäk Harri Hiipakka Keski-Pohjanmaalta, joka ampui Javaruksen kanssa saman tuloksen 358 pistettä. Hopea ratkesi Javaruksen ampumien seitsemän napakympin perusteella.

Tavoitteet Lapin joukkueella olivat kyllä lähtieissä korkealla, mutta lapilaisampujien tulostaso ”romahti” kauttaaltaan, verrattuna kauden aiem-

Jari Javarus (vas) ampui ilmapistoolin SM-hopeaa Ylihärmässä M50 sarjassa.

piin suorituksiin. Edustustehtävä hoidettiin muutoin mallikkaasti ja harjoitukset jatkuvat. **JOUKO SIIVOLA**

Sodankylässä pidettiin ampumataitopäivä 4.5.2019

Sodankylän Reserviläiset viettivät reserviläisliiton ampumataitopäivää perinteiseen malliin kasa-ammunta kilpailun muodossa Jääkäririkriatin ampumaradalla 04.05.2019. Paikalle saapui yhteensä kahdeksantoista kilpailijaa mittlemään himoitusta tiukimman kasan kiertopalkinnosta sekä kilpaveljien arvostavista sekä osittain jopa kadehtivista katseista.

Jo aamulla muutaman hengen iskuryhmä, jolla valmistelimme kilpailun, havaitsi, että sää ja erityisesti tuuliolosuhteet voivat aiheuttaa päivällä kilpailijoille harmaita hiuksia, tai ainakin kiinnittämään enemmän huomiota tuulen lukemiseen. Kellon lyödessä puolenpäivän avasi yhdistyksen puheenjohtaja Ilkka Leppäjarvi kilpailun aloituspuhuttelulla, ja pian päästiinkin ampumaan jo koe/olosuhdelaukauksia. Järjestäjien helpotukseksi tuuli tuntui hyvinkin kohtuulliselta mutta ampujalta tarkkuutta vaativalta kuitenkin.

Itse kilpaosiossa ammuttiin kaksi kertaa viiden laukauksen kilpasarjat, joista parempi jäi kilpailijan tulokseksi. Kilpailijoiden ampumat kasat tulattiin jokaisen sarjan välissä. Taulutuomarina toimi Esa Riipi rautaisella ja vuosikymmenien läpi kantaneella ammattitaidolla, olihan hän myös edellisen vuoden hallitseva mestari 18.85 millimetrin tuloksellaan.

Koska osallistujia tapahtumaan saapui mukavasti ja monet ampuivat samoilla kivääreillä kilpaveljiensä kanssa, toteutettiin itse kilpailu kolmessa

Sodres Atp voittaja Kallunki.

erässä. Säätila pysyi onneksemme kohtuullisena ja tasaisena erien läpi, jolloin kenellekään ei jäänyt paha mieli epätasaisista olosuhteista. Sitä mukaa kun kilpailijat saivat oman suorituksensa ammuttua, saivat he siirtyä läheiseen lämpioön nauttimaan nisukahveista ja miettimään porukalla oliko latauksessa vielä viilaamista vai lähtikö se viimeinen sittenkin huonosti.

Kilpailussa nähtiin myös dramaattisia käännteitä, kun mahdollinen voittaja kasa kuivuikin pannukakuksi, auki kiertyneen äänenvaihtimen vastattua viimeiseen matkaan lähetettyyn luotiin, ja täten taulusta löytyi yksi soikea reikä yli 150millimetriä väärästä paikasta. Kun kilpailuiden tulokset oli vahvistettu, alkoi juhlallinen palkintojenjako, jossa palkittiin myös kaikissa kevään muissa kilpailuissa menestyneitä ampujia.

Tämän vuoden voittaja

oli Ylirajajääkäri Tommi Kallunki, joka ampui tuloksekseen kadehtitavan 22,57millimetriä. Lisäksi Tommille kertyi muistakin kilpailuista kiitettävästi sitä kirkkainta kaulaan, joten onkin syytä povata hänelle valoisaa tulevaisuutta reserviläisten ammunталajien parissa.

ILKKA LEPPÄJÄRVI
SodRes PJ

TULOKSET

Y: 1.Tommi Kallunki 22,57 2.Markku Ketotokoi 28,46 3.Ilkka Leppäjarvi 38,01 4.Marko Tervonen 125,18

N: 1.Heli Pulju 50,25
Y50: 1.Jaakko Rautanen 74,92 2.Jari Välijeesiö 95,74

Y60: 1.Esko Pulju 25,30
2.Poikela Timo 46,16
3.Timo Törmänen 56,96
4.Tapio Strand 9,34

Y70: 1.Esa Riipi 35,88
2.Pekka Mankinen 84,38
3.Mauno Välijeesiö 91,81
4.Esko Tammela 93,44

5.Pauli Vuojärvi 103,17
6.Mikko Neitola 110,49
7.Korvanen Esa 113,60

Kaatuneiden muistopäivän kunniavartiosta Sankarivainajien muistomerkillä Ivallossa. Etualalla eilen kotipitäjän multiin saatetun Sankarivainaja alik Väinö Junttilan hauta. Hän kaatui Karhumäen suunnalla 1944. Pitkä sotareissu sai viimein päätöksen. Kuva Jyrki Kivi.

Tähtikampaamo
Annu Niskala
Avoimma ma-pe
Niurontie 2, Ylitornio
puh. 040-509 0030

Kairatien Apteekki
Kairatie 2, 96100 Rovaniemi

YBT
Parasta Betonista.
www.ybt.fi

Antennit & digiratkaisut.
Asennettuna. **DigitalPRO**
TV-seppä
K. M. & K. I.
0400 758 272
tvseppa@gmail.com

www.radiohuoltomielma.com
KARI NIEMELÄ
e-mail:
niemela.oy@co.inet.fi
044 510 4099

PELTITYÖ
KOIVUMAAT OY
Kattoremontit ja
kaikenlaiset peltityöt
Hannu puh. **040 709 0653**

YLITORNION
APTEEKKI
Alkkulanraitti 52, 95600 YLITORNIO
Puh. (016) 571 021
ylitornionapteekki.fi
Ma-Pe 9.00-17.00 • La 9.00-14.00

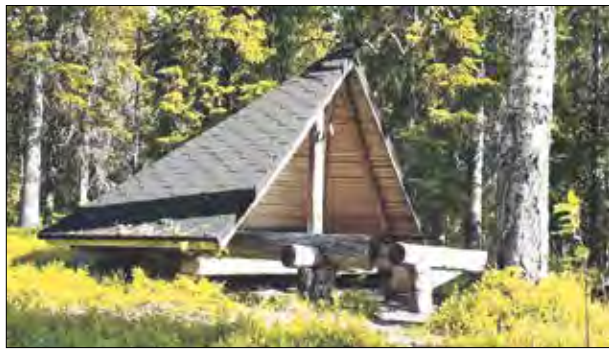
Vieraile Kivalon Reserviläismajalla

Kivalon Reserviläismaja sijaitsee Keminmaassa Kivaloiden ulkoilualueella jylhässä Yli-penikkavaaran rinteessä. Keminmaan Lautiosaaresta majalle pääsee ajamalla Sompujärven tietä noin 26 km ja kääntymällä siitä Oravakankaantielle Martimoaavan soidensuojelualueen suuntaan. Majan osoite on Käppyräkummuntie 1, 95400 Lautiosaari.

Majassa on keittiö, takahuone ja kolme makuuhuonetta, kuivakäymälä sekä laaja ulkoterasi. Vuodepaikkoja majassa on 12 kappaletta ja yksi vuodesohva. Käyttövesi majalle saadaan pumpulla kirkasvetisestä porakaivosta. Jätevesi on viemäroity. Maja on ns. omatoimimökki, eli majan käyttäjä vastaa siivouksesta. Lisäksi jätteet on vietävä mukana pois. Poltettavan jätteen voi tuki polttaa laavun nuotiopaikalla.

Ulko-wc ja puulämmitteinen sauna ja laavu ovat pihapiirissä, lähellä Penikkalampea. Majan pääikkunasta on näkymä luonnonpuroon patoamalla rakennetulle lammelle. Purokurua käyttävät lentoreittinä hahnet, kuikat, joutsenet ja vesilinnut pesivät lammella ja purossa. Martimoaavan soidensuojelualue ja majan ympäristö ovat mainiota maastoa marjastukseen, sienestykseen, retkeilyyn, patikointiin ja metsästyksen.

Lähellä sijaitsevat jääkärikämpä, Keski-Penikan näkötorni ja laavu. Majan läheltä alkavat vaellusreitit Martimoaavan soidensuojelualueelle. Majaa voi käyttää mm. kokouksien, kilpailujen, juhlien, illanistujaisien ja saunailtojen tukikohtana. Majalla viih-

tyy niin yksin kuin porukallakin.

Pääsääntöisesti maja on käytettävissä ”lämpimänä ja vähälumisena aikana” eli kesä-marraskuun välisenä aikana. Jos majaa haluaa käyttää varsinaisen vuokrauskauden ulkopuolella, siitä on neuvoteltava majaisännän kanssa. Majan varaukset tehdään majayhdistyksen puheenjohtajalta ja majaisännältä. Avain noudetaan majaisännältä majalle mennessä ja palautetaan majaisännälle. Maja kannattaa aina varata ennakkoon.

Reserviläismajan omistavat alueen kahdeksan reserviläis- ja maanpuolustusyhdistystä. Maja on vuokrattavissa yritysten tai yhteisöjen tapahtumiin ja virkistyskäyttöön. Kun maja on vapaana, sitä vuokrataan yksityiskäyttöön. Majaisäntä ja majayhdistyksen puheenjohtaja opastavat reservi-

läismajan vuokraukseen ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä. Tee oma varauksesi ajoissa, jolloin saat käyttövuoron juuri haluamallesi ajankohdalle.

Vuokraushinnat vuodelle 2019 ovat majayhdistyksen jäsenyhdistysten jäsenille 40€/vkl ja muille 80€/vkl. Yli 10 hengen seurueet 150€/vkl. Päivävuokraushinta jäsenyhdistyksen jäsenille 10€ ja muille 20€.

Yhteystiedot: Majaisäntä Tuomas Saarenpää, puh. 0505719548, s-posti tuomas.saarenpaa@gmail.com. Majayhdistyksen puheenjohtaja Heikki Aula, puh. 0407744038, s-posti Heikki.Aula@fi.fujitsu.com. Majan nettisivut: <http://www.reserviläismaja.fi>

Lisätietoa Martimoaavan retkeilyalueesta: <http://www.luontoon.fi/martimoaapa> <http://www.martimoaapa.com>

TUOMAS SAARENPÄÄ

SRA:n piirinmestaruudet ratkaistiin Ylitorniolla

Sovelletun reserviläisammunnan Lapin reservipiirin piirinmestaruudet ratkaistiin Ylitorniolla Palo-vaaran soranottoalueella sunnuntaina 19.5.2019 kevään hienossa aurinkoisessa ja lähes helteisessä säässä. Ampujia tuli paikalle 15, joten kisa saatiin vietyä läpi jouhevasti Ylitornion Reserviläisten ja Reserviupseereiden vastassa järjestelyistä.

Kilpailussa paremmuus

mitattiin mm. kahdella kiväärirasteista, joissa rastilla oli käytössä myös kaksi SAAB valmisteista Ylitornion reservijärjestöjen yhdessä omistamaa osumasta kaatuvaa laitetta.

Kiväärirastien lisäksi paremmuutta mitattiin kahdella muulla rastilla, jossa taitoja mitattiin haulikon ja pistoolin käytössä. Piirin mestaruuden voitti Rovaniemen Reserviläisten

Markku Kemppainen tasaisen varmoilla suorituksilla. Tiukan vastustuksen tarjosi Sodankylän Reserviupseereiden Ilkka Leppäjärvi. Leppäjärven hopeasija sinetöityi hivenen heikommin sujuneen pistoolirastin vuoksi. Toki tälläkin rastilla Leppäjärvi oli kolmen parhaan ampujan joukossa. Kolmanneksi sijoittui Rovaniemen Reserviläisten Teemu Iivari.

TH

Tulokset:

#	Kilpailu%	Pisteet	Sukunimi	Etunimi	Seura	Luokka
1	100.00	407.2140	Kemppainen	Markku	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
2	93.44	380.5010	Leppäjärvi	Ilkka	Sodankylän Reserviupseerit ry	Avoim
3	81.27	330.9433	Iivari	Teemu	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
4	80.51	327.8431	Sankala	Henri	Rovaniemen Reserviläiset ry	Vakio
5	80.25	326.8053	Sarajärvi	Juha	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
6	72.66	295.8788	Mustonen	Ilkka	Ylitornion Reserviläiset ry	Avoim
7	71.30	290.3478	Humalalampi	Arto	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
8	64.20	261.4346	Längstedt	Jukka	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
9	62.75	255.5322	Kallunki	Tommi	Sodankylän Reserviläiset ry	Avoim
10	61.22	249.2971	Mukkala	Jari	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
11	58.04	236.3368	Hämäläinen	Tomi	Rovaniemen Reserviupseerikerho	Avoim
12	53.61	218.3151	Huhtalo	Pasi	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
13	39.90	162.4858	Karvonen	Aki	Rovaniemen Reserviläiset ry	Avoim
14	34.84	141.8801	Simula	Rauno	Keminmaan Reserviläiset ry	Avoim
15	22.20	90.4171	Ikonen	Pasi	Muonion Reserviupseerit ry	Avoim

Koulutuspäällikkö Leena Ruosteinen eläkkeelle

Kiitän kaikkia Teitä, jotka ovat olleet vuosia/vuosikymmeniä minun kanssani työkaverina toimiessani koulutuspäällikkönä Ilmapuolustuspiirissä Yhteistyökumppaneita sekä kaikkia viranomaisia, joiden kanssa olen saanut tehdä yhteistyötä erityisesti Pohjois-Suomen alueella ja koko Suomessa.

Tämä ”jakso” vaikennee, olen jäänyt eläkkeelle 1.2.2019, mutta vapaaehtoisuutta jatkuu!

Koulutuspäällikkö
Leena Ruosteinen

Attendo Katajahovi
Attendon Mummola-hoivakodit tarjoavat ikäihmisille ja muistisairaille monipuolista tukea, lyhytaikaisia hoivia, seuraa ja virikkeellistä toimintaa – sekä omaa rauhaa, kodinomaisessa huoneessa.

Attendo Katajahovi tarjoaa myös mahdollisuuden lyhytaikaiseen intervallihoidon esim. omaishoitajan loman ajaksi. Intervallipaikka on mahdollista saada lyhyelläkin varoitusaajalla. Soita ja kysy lisätietoja.

Soita ja sovi tapaaminen, me tarjoamme kahvit.

Attendo

ATTENDO KATAJAHOVI
Asematie 1, 95600 Ylitornio
Hoivakodin johtaja
Eija Lakkapää p. 044 494 3580

LAPIN NUIJA nro 3 ilmestyy 14.9.
Materiaali viimeistään 29.8.

**MAANRAKENNUS-
JA KULJETUS
ARVO RIEKKOLA OY**

Ylitornio puh. 0400 395 532

RM Sähkö OY
040 725 9213
rmsahko@outlook.com

Aavasaksa
Avoimna: ma-pe 7-20, la 8-20, su 10-20
Puh. +358 16 578 301

Tornionlaakson Teräs

TERÄSTUOTTEIDEN SUUNNITTELU JA VALMISTUS
Teollisuustie 8
95600 Ylitornio
P. 0400 291 571
aulis.huhta@tlt.inet.fi

Kaupallinen yhteistyö

Luotettavaa polttopuun tekoa yli 15 vuotta

Simo Rousu on pyörittänyt ammattimaista polttopuubisnestä vuosia.

Simo Rousu tekee polttopuita myytiin Ylitornion alueella mahdollisesti Suomen näkyvimmällä paikalla valtatievarressa. Kevätliikenteessä klapintekoa pääse seuraamaan melkein auton ikkunasta. Simo tekee noin 1000 kuutiota polttopuuta vuodessa ja toimittaa klapit säkeissä tai peräkärillä asiakkaille Suomeen ja Ruotsiin.

Tuttuun tapaan Hakki Pilke -klapikoneet kaivettiin hyvissä ajoin pois talvisäilöstä. Toukokuun alussa Simon molemmat suuret katokset olivat polttopuuta täynnä ja lähes sata klapikassia valmiina toimitettavaksi. Noin 6 metrin rangaista tehtiin tänä vuonnakin hieman yli 1000 heittokuutiota polttopuuta.

Historiallisesta 2X koneesta uuteen sukupolveen

Simo Rousu hankki ensimmäisen polttopuukoneensa vuonna 2003 suosittelujen perusteella: ”Hakki Pilke 2X on markkinoiden paras klapikone”. Jälkeenpäin ajateltuna suosittelijat eivät olleet lainkaan väärässä, sillä Hakki Pilke 2X mullisti polttopuunvalmistuksen 1990-luvulla ja oli yksi maailman myydyimmistä klapikoneista. Vuonna 2019 Simon traktorikäyttöinen 2X toimii edelleen, mutta yrittäjä kaipasi vanhan koneen rinnalle uutta tekniikka.

Simo hankki uuden sukupolven Pro-sarjan Hakki Pilke 38 Pro -klapikoneen, koska oli ollut erittäin tyytyväinen vuosien varrella Hakki Pilkeen varaosahuoltoon ja palveluun. Nopea huolto ja varaosatoimitukset ovat oleellinen osa Hakki Pilke valmistajan palvelua ja keskeinen sijainti mahdollistaa useimmat varaosatoimitukset ja huoltotoimet jo samana päivänä.

Valintaan vaikutti myös koneen turvallisuus ja suorituskyky. Koneen voimansiirrossa ei käytetä lainkaan kiilahihnoja, jolloin kone pysyy vuodesta toiseen yhtä luotettavana ja suorituskykyisenä.

Maksimikokoista puuta varten Simolla on koneessa kahdeksaan osaan halkaiseva terä. Koneessa on myös lisävarusteena öljynlauhdutin, öljynlämmitin ja purupuhallin, jotka kaikki ovat tarpeellisia, kun puuta tehdään ammattimaisesti.

38 Pro koneessa on HakkiCut™ sahauskäyttöliittymä, jossa katkaisu tapahtuu napin painalluksella. Joystick on helppo käyttää ja toimii pakkasessakin hyvin, mikä on Simon mukaan tärkeää, koska hän tekee pääosin kaikki polttopuut talvella. Simon 38 Pro on ns. combimalli, eli sitä voi käyttää niin traktorilla kuin sähköllä. Simo suosii sähköä, sillä se on edullisempaa ja hiljaisempaa, kun traktori ei pauhaa vieressä.

Käyttäjän tarpeet, lopputuotteen laatu, korkea tuottavuus ja matalat käyttökustannukset ovat Hakki Pilke polttopuukoneiden suunnittelun lähtökohtia. ”Tunemme polttopuuammattilaiset ja ammattilaiset tuntevat meidät. Esimerkiksi 38 Pron HakkiCut™ nappisahaan perustuva käyttöliittymä, jossa katkaisu tapahtuu vain napin painalluksella ja AC 10 automaattinen ketjunkiristys ovat vastauksia selkeästi esiin nousseisiin asiakastarpeisiin”, kertoo Hakki Pilkeen kehityspäällikkö Timo Jussila.

Hakki Pilke on maailman johtava klapikonevalmistaja, joka on mullistanut markkinat useilla innovaatioilla ja konemalleilla yli kolmen vuosikymmenen aikana. Tuhansia Hakki Pilke klapikoneita toimitetaan vuosittain kuudelle mantereelle yli 35 eri maahan. Korkealaatuisista komponenteista valmistetut Hakki Pilke klapikoneet ovat kompakteja tehopakkauskoneita, joissa yhdistyvät suomalainen koneenkennustaito ja teollinen muotoilu.

Hakki Pilke -klapikoneet valmistaa Maaselän Kone Oy Haapajärvellä.

Lapin reservipiirien kevätkokoukset pidettiin Keminmaassa 23.3.2019

Jaana Pitkänen vuoden RUL ampuja: Lapin Reserviupseeripiirin vuoden ampujaksi valittiin kapt Jaana Pitkänen Posion Reserviupseereista. Jaana on voittanut SM-kultaa ja -hopeaa metsästyshaulikkoammunnoissa.

Lapin Reserviläispiiri ja Lapin Reserviupseeripiiri sekä Lapin reservipiirien tuki pitivät kevätkokouksensa lauantaina 23.3.2019 Keminmaassa Liedakallan koululla. Kokousjärjestelyistä vastasivat Keminmaan reserviläiset puheenjohtajansa Ilkka Suhosen johdolla. Kiitokset hyvistä kokousjärjestelyistä Ilkalle ja hänen joukoilleen.

Piirien kevätkokouksessa vahvistettiin piirien toimintakertomukset sekä tilinpäätökset vuodelta 2018 sääntöjen mukaisesti. Piirit palkitsivat lisäksi toimijoitaan kokousten yhteydessä.

Lapin reservipiirien tuki huolehtii Toramosta sekä Lapin nuija -lehdestä

Piirien kanssa kokoon-tui myös Lapin reservipiirien tuki ry vuosikokoukseensa. Yhdistyksen ovat Lapin Reserviläis- ja Reserviupseeripiiri perustaneet vastaamaan Toramon reserviläistalosta sekä Lapin nuija -lehdestä. Tarjoituksena tällä yhteisellä yhdistyksellä on, että näin toiminnasta sekä taloudesta saadaan läpinäkyvämpiä kummankin piirin sekä näiden jäsenten suuntaan.

Lapin nuija -lehden kustantaminen kilpailutettiin viime syysynä ja uudeksi

toimijaksi tuli Tornionlaakson Kustannus Oy. Samalla lehden ulkoasua uusittiin, lehden koko muuttui harvinaisemmasta Eurotabloid -koosta Tabloid -kokoon ja paperin laadusta hieman tingittiin. Näillä toimenpiteillä yhdessä kilpailuttamisen kanssa saavutettiin lehden tuottamiskustannuksissa säästöä.

Toramon reserviläistalo siirtyi Lapin reservipiirien tuelle kokonaisuudessaan viime kesänä, kun Rovaniemen Reserviläiset halusivat luopua aiemmasta vuokrasopimuksestaan. Näin ollen tuki vastaa nyt kokonaisuudessaan Toramon vuokraamisesta kokous-, koulutus- ja juhlaikäyttöön pääasiassa eri yhdistyksille. Toramon reserviläistalon osalta tehtiin merkittävä perusrannushanke viime syysynä uusimalla talon lämmönsäätöjärjestelmän ja saneerattakalusteita.

Tämän vuoden ohjelmassa on tehdä suunnitelmaa keittiöremontista, jotta talo palvelisi isojen tilaisuuksien vaatimaa pitopalvelua. Mahdollisuuksien rajoissa on aloittaa tuota remonttia nyt hyväksytyn talousarvion pohjalta.

Lapin Pelastuslaitoksen valmiuspäällikkö Ari Soppela luennoi Lapin alueellisesta riskiarviosta

Kevätkokousten jälkeen kokousväki siirtyi Liedakallasta Lapin Pelastuslaitoksen Kemin paloasemalle, missä Pelastuslaitoksen valmiuspäällikkö Ari Soppela kertoi laitoksen toiminnasta ja organisoitumisesta Lapissa sekä viime syysynä valmistuneesta Lapin alueellisesta riskiarviosta.

Vakinaiset pelastusasemat Lapissa ovat Kemissä, Torniossa ja Rovaniemellä. Näiden asemien lisäksi Lapin muissa kunnissa on myös vakinaisia pelastuslaitoksen virkamiehiä töissä. Kaikkiaan vakinaista väkeä on 150 henkilöä. Erityisen tärkeässä roolissa ovat Lapin 28 sopimuspalokuntaa ja -asemaa. Vapaapalokuntalaisia mukana Lapin arjen turvaamisessa Lapin Pelastuslaitoksen moton – Mereltä tunturille, kaupungeista erämaihin... Turvanasi Lapissa! – mukaisesti 750 henkilöä. Tulevaisuuden haasteena on se, mistä löytyy vakinaisen ja sopimuspalokuntaväki laajassa maakunnassamme, missä

Ilkka Suhonen, vuoden reserviläinen: Lapin Reserviläispiirin vuoden reserviläiseksi valittiin yliv Ilkka Suhonen Kemnmaan Reserviläisistä.

väki vähenee ja vanhenee.

Hälytystehtäviä Lapin Pelastuslaitoksella on vuosittain 4 500 tehtävän luokkaa ympäri Lappia. Näistä haastavia maastopelastustehtäviä on reilut 200 vuosittain erityisesti Lapin kiivaimpana turistisesonkina helmi – huhtikuun aikana.

Alueellinen riskiarvio Lappiin saatiin valmiiksi viime syksynä Lapin Alueviraston ja Lapin Pelastuslaitoksen toimiessa koordinoijina tässä moniviranomaistuotoksessa. Alueellinen riskiarvio pohjautuu Sisäasiainministeriön viime vuoden toukuussa tekemään kansalliseen riski-

arvioon.

Lapin riskeissä korostuvat se, että meillä laajassa maakunnassa etäisyydet ovat pitkiä ja etenkin maastopelastustehtävissä kohteet voivat olla hyvinkin vaikeasti tavoitettavissa. Ongelmana on myös niukat resurssit. Matkailukeskusten toiminta on hyvin

Lapin Reserviupseeripiirin palkitsematvuoden 2018 toiminnasta

Vuoden upseeri	kapt Kai Leinonen
Vuoden ampuja	kapt Jaana Pitkänen
Vuoden urheilija	ltn Jari Vaarala
Suuri Kerho	Rovaniemen Reserviupseerikerho ry
Pieni kerho	Inarin Reserviupseerit ry

Lapin Reserviläispiirin palkitsemat vuoden 2018 toiminnasta

Vuoden Reserviläinen	Ilkka Suhonen
Vuoden urheilija	Maarit Timonen
Vuoden ampuja	Mika Tikkanen
Vuoden malliyhdistys	Rovaniemen Reserviläiset
Vuoden jäsenhankkija	Pasi Ruokanen

kansainvälistä ja kieliä, joilla pitäisi hätätilanteissa viestiä voi olla useita kymmeniä.

Haasteista selvittää kuitenkin hyvällä viranomaisyhteistyöllä, korosti valmiuspäällikkö Soppela. Pienet resurssit käytetään tehokkaasti hyväksi yhteiskäytöllä. Myös vapaaehtoisverkosto esim. Vapaaehtoinen pelastuspalvelu VAPEPA on hyvällä tolalla Lapissa. Asioita myös harjoitellaan tiiviisti ja itseasiassa harjoituksia olisi tarjolla enemmän kuin mihin resurssit eri viranomaisilla

mahdollistavat osallistumisen.

Toiminnan suunnittelussa on olennaista erilaisien uhkien ja häiriötilanteiden tunnistaminen sekä luonnollisesti niihin varautuminen. Lapissa erityisen haasteellisina riskeinä nousevat esiin mm. talvi-myrskyt, niiden tai muutoin aiheutuvat sähköenergian tai tietojärjestelmien käytettävyyden häiriintyminen sekä laajamittaisen maahantulo.

TERO HYTTINEN

Mis sie tarvitset hyvää asekaappia

Poliisi on hyväksynyt Corrosafe- asekaapit yli viiden aseiden säilytykseen.

Corrosafe-rahoitus kaikille malleille

50,-/kk

maksuaika määräytyy hinnan mukaan.

Corrosafe CS30 lisävarustein

Corrosafe 16K perusmalli 6-16 aseiden omistajalle

Corrosafe CS16R musta, pyörivä aseteline helpottaa asekaapin käyttöä.

Reserviupseeriliiton jäsenelle
koodilukko ilman lisähintaa
Edun arvo 180,- euroa

Koodilukko on turvallisempi kuin avainlukko, jonka avaimen varas voi helposti löytää.

Nyt nettikaupasta

www.corrosafe.fi
0400 391 725

erikki.hurtig@corrotech.fi

Lapin parhaat Toyota kaupat Juhan Autosta Kemijärveltä

UUSI LAND CRUISER
**LEGENDA VAHVEMPANA
KUIN KOSKAAN**

LAND CRUISER

Land Cruiserin maine maailman parhaana maastoautona on uudistusten myötä vieläkin vahvempi. Uusi, ylväs ulkoasu ja ylläiset sisätilat, maastoajoa entisestään helpottavat ominaisuudet sekä päivitetty turvallisuusvarusteet on suunniteltu palvelemaan rankimmillakin taipaleilla.

STYLE-VARUSTETASOSSA VAKIONA MM.

19" kevytmetallivanteet • LED-ajo- ja kaukovalot • Tuuletetut etuistuimet
• Toyota Safety Sense -turvallisuusvarustus (sis. Pre-Collision Plus -järjestelmä jalankulkijaturvustuksella, kaistavahti, liikennemerkkien tunnistus, kaukovaloautomatiikka ja mukautuva vakionopeussäädin).

Juhan Auto

Varaosat/huolto 020 7434 492

Auton vuokraus 020 7434 490

Automyynti: Mika Räisänen 040 1788 400

Petteri Alatalo 040 7363 561

020 alkuisiin puhelin numeroihin soittaessa kiinteän puhelinverkon liittymästä:
8,35 snt/puhelu + 16,69 snt/min.

NEXEN TIRE

Driving Tomorrow

Laatua edullisesti, NEXEN -renkaat

Ullilägarer TUULIASI
2.sija
4/2015

**Kaikista hyvin varustetuista
rengasliikkeistä kautta maan.**

www.nexen.fi

MAAHANTUONTI. KM RRR
JA TUUKKUMYYNTI YHTIÖT

**Kotiapu
Rajatonta Hoivaa**

Palvelusetelituottaja!

040 706 8910

riitta.irva@hotmail.com

www.kotiapurajatontahoivaa.fi

T:mi Olavi Vanhapiha

**Kuuroskoskentie 253
95620 AAVASAKSA
0400 543 391**

K. NYBERGS RADIO & TV

**Matarengivägen 39, ÖVERTORNEÅ
P. +46-927-102 71**

Autoilijan erikoisliike TARVIKE-PALVELU Kari Alaviippola Oy

95600 YLITORNIO

Puh. 016-571 701 016-571 407

Fax. 016-571 350

Hautakivien lisänimi- kaiverrukset Hautakivien entisöinnit Tmi Tomi Rautio **040 720 2314**

Länsipuolentie 91a, 95780 Sirkkakoski
info@hautakivikaiverrus.fi

LTR LAPIN TEOLLISUUSRAKENNUS OY

Valtakatu 1

94100 KEMI

Puh. 0207 630 600

Fax 0207 630 601

Hallituskatu 14 C 47

90100 OULU

Puh. 0207 630 620

Fax 0207 630 621

Kontiotie 3B

001900 Nurmijärvi

Puh. 0207 630 650

Fax 0207 630 651

**Puolustusvoimat
Lapin aluetoimisto**

1 (2)

Kutsuntakuulutus

Asevelvollisuuslain (1438/2007) ja Valtioneuvoston asetuksen asevelvollisuudesta (1443/2007) nojalla toimitetaan vuonna 2001 syntyneiden sekä muiden alempana mainittujen asevelvollisten kutsunnat Lapin aluetoimiston alueella vuonna 2019 seuraavassa järjestyksessä:

KUNTA	SUKUNIMEN ALKUKIRJAIMET	AIKA				TOIMITUSPAIKKA
		Päivä	Pvm	Kuukausi	Kello	
Utsjoki	Aaa-Ööö	TI	20.	Elokuu	12.00	Kunnanvirasto, Luossatie 1, Utsjoki
Inari	Aaa-Ööö	KE	21.	Elokuu	10.00	Kunnanvirasto, Pääskintie 2, Ivalo
Sodankylä	Aaa-Ööö	TO	22.	Elokuu	10.00	Kunnanvirasto, Jaämerentie 1, Sodankylä
Palkosenniemi ja Savukoski	Aaa-Ööö	PE	23.	Elokuu	10.00	Kunnanvirasto, Kauppakuja 2 A 1, Savukoski
Enontekiö	Aaa-Ööö	TI	27.	Elokuu	12.00	Kunnanvirasto, Ounastie 165, Enontekiö
Muonio	Aaa-Ööö	KE	28.	Elokuu	10.00	Seurakuntatalo, Puthaanrannantie 11, Muonio
Kittilä	Aaa-Ööö	TO	29.	Elokuu	10.00	Kunnanvirasto, Valtatie 15, Kittilä
Kolari	Aaa-Ööö	PE	30.	Elokuu	10.00	Kunnanvirasto, Isopelontie 2, Kolari
Rovaniemi	Aaa-Ink	MA	7.	Lokakuu	09.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju
Rovaniemi	Inl-Lat	TI	8.	Lokakuu	09.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju
Rovaniemi	Lau-Pir	KE	9.	Lokakuu	09.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju
Rovaniemi	Pis-Sta	TO	10.	Lokakuu	09.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju
Rovaniemi	Stb-Ööö	PE	11.	Lokakuu	09.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju
Posio	Aaa-Ööö	TI	22.	Lokakuu	10.00	Seurakuntatalo, Sysitie 7, Posio
Salla	Aaa-Ööö	KE	23.	Lokakuu	10.00	Seurakuntatalo, Tennontie 7, Salla
Kemijärvi	Aaa-Ööö	TO	24.	Lokakuu	10.00	Kulttuurikeskus, Hietaniemenkatu 5, Kemijärvi
Tornio	Aaa-Leh	TI	29.	Lokakuu	10.00	Peräpohjan opisto, Joentalo, Kivirannantie 13-15
Tornio	Leh-Ööö	KE	30.	Lokakuu	10.00	Peräpohjan opisto, Joentalo, Kivirannantie 13-15
Ylitornio	Aaa-Ööö	TO	31.	Lokakuu	10.00	Kunnanvirasto, Alkkulanraitti 55, Ylitornio
Keminmaa	Aaa-Ööö	TI	5.	Marraskuu	10.00	Keminmaan kirjastonvuorisotola, Väylätie 6 94400 Keminmaa
Kemi	Aaa-Mey	KE	6.	Marraskuu	10.00	Lapin ammattikorkeakoulu, Kivikangas, Tietokatu 1, Kemi
Kemi	Mez-Ööö	TO	7.	Marraskuu	10.00	Lapin ammattikorkeakoulu, Kivikangas, Tietokatu 1, Kemi
Simo	Aaa-Ööö	PE	8.	Marraskuu	10.00	Kunnanvirasto, Rataatie 6, Simo
Ranua	Aaa-Ööö	TI	12.	Marraskuu	10.00	Seurakuntatalo, Pappilantie 11, Ranua
Tervola	Aaa-Ööö	KE	13.	Marraskuu	10.00	Kunnanvirasto, Keskustie 81, Tervola
Pello	Aaa-Ööö	TO	14.	Marraskuu	10.00	Seurakuntatalo, Lapintie 3, Pello
Rovaniemi	Erikseen määrätty	PE	13.	Joulukuu	10.00	Rovaniemen varuskunta, Someroharju

HUOMI Kutsuntapaikalla on oltava viimeistään 15 minuuttia ennen tilaisuuden merkittyä aloitusaikaa!

Kutsunnanalainen on miespuolinen Suomen kansalainen, joka:

- kutsuntavuonna täyttää 18 vuotta;
- on jäänyt edellisiin kutsuntoihin saapumatta, jollei hänen palveluskelpoisuudestaan ole vielä erikseen tehty päätöstä eikä hän ole täyttänyt tai sinä vuonna täytä 30 vuotta; tai
- on määrätty tämän vuoden kutsuntaan uudelleen tarkastettavaksi.

Lapin aluetoimisto

PL 23, 98101 Rovaniemi

Suomi - Finland

Puh. 0299 455 118

Fax: 0299 455 119

lapinaluetoimisto@ml.fi

LAPIN NUIJA nro 3 ilmestyy 14.9.
Materiaali viimeistään 29.8.

LVI-urakointia Lapin läänissä

LVI-asennus J. Rautio

YLITORNIO Puh. 016-571 582
Juhani 0400 - 696 248 • Vesa 0400 - 896 186

FENNO
OPTIIKKA

RODENSTOCK

OPTIKKO LAPINKATSE

Alkkulanraitti 75, 95600 Ylitornio. Puh. 016 571 261.

Palvelemme ma 10-19, ti-pe 10-17, la 10-13

www.lapinkatse.fi

Kuljetus Naasko Oy Huoltokorjaamo Ylitornio

Avoimma:
ma-pe
8-16

Sami 0500 480 039 • Huolto 0400 296 771
fax 016 571 641 • sami.naasko@pp.inet.fi

PUUKAUPPAA JA METSÄPALVELUITA

Tarjoamme metsänomistajille puukaupan lisäksi kattavat metsän- ja luonnonhoitopalvelut sekä parhaan tavan kartuttaa metsään perustuvaa varallisuutta. Otathan yhteyttä, niin sovitaan tapaaminen.

Pello (pohjoinen) ja Kolari
Antti Mäki, puh. 040 350 3898
antti.maki@metsagroup.com
Pello (eteläinen) ja Ylitornio
Ville Vanha, puh. 0500 295 101
ville.vanha@metsagroup.com

Metsä

www.metsaforest.com

KOIVU- KLAPEJA LÄNSI- RAJALLA

P. 0400
830031

Simo Rousu
Ylitornio

Kotihaltia saa
asiat sujumaan!

KOTIHALTIA
SIIVOUSPALVELUT | KIINTEISTÖHUOLTO

LAPIN NUIJA nro 3 ilmestyy 14.9.
Materiaali viimeistään 29.8.

KAUPPIAASI YLITORNIOLLA!

Työkalut IKH Varaosat

RAUTA&KONE
nippeli

Kivihaantie 3, Ylitornio | 016 572 251 | ma-pe 7-17, la 9-14

ULLAN KAUPPA KY **PIRKON KENKÄ OY**

Ylitornio p. 571 136

Avoimma: Ma-Pe 10-17, La 10-14

Ylitornio p. 571 082

KENKÄ EXPERTTI

Liity jäseneksi – tue maanpuolustusta!

Lapin Maanpuolustuksen Tuki ry.

Yhdistys on perustettu 11.1.1985 tuke-
maan Lapin alueella toimivia reservi-
piirejä aatteellisesti ja taloudellisesti.

Maanpuolustuksen tukiyhdistyksen jä-
senistö koostuu vuotuista tukimaksua
maksavista yrityksistä, yhteisöistä ja
henkilöjäsenistä. Reserviläisjärjestöjen
Tuelta saama tuki muodostuu kulloi-
senkin tarpeen mukaisesti erilaisista
toiminta-avustuksista, laitehankinnoista,
piirien toimistotiloista sekä piiri-lehden
avustamisesta.

Lapin Maanpuolustuksen Tuen yhteis-
työkumppaneina ovat puolustusvoi-
mat, rajavartiolaitos ja läänin alueella
toimivat muut vapaaehtoisen maan-
puolustuksen sekä veteraanien järjes-
töt. Jäsenistölle tarjoamme mahdolli-
suuden osallistua korkeatasoisiin esitel-
miin ja puolustusvoimien sekä rajavarti-
olaitoksen harjoitusten seuraamiseen.

Tukimaksut ja jäsenedut

300 € tukimaksulla saa yhteisöjäsen
Lapin Nuija -lehteen 90 x 40 mm
mustavalkoisen ilmoituksen jokaiseen
numeroon (4kpl/vuosi) ja 150 € maksulla
45 x 40 mm ilmoituksen. Henkilöjäsen
nimet painetaan jäsenlehteen. Jokainen
tukimaksun maksaja saa myös yhdistyk-
sen mustan Army -lippiksen. Yhdistys
myöntää vuosittain "Pohjantähtiristi"
-ansioristiä, jota luovutetaan 4. kesäkuu-
ta järjestettävissä tilaisuuksissa maan-
puolustustyössä erityisesti kunnostautu-
neille henkilöille.

Yhteisöt 300 € tai 150 €
Henkilöjäsenet 50 €

Lapin Reserviupseeripiiri ry

Lapin Reserviupseeripiiri ry on
Suomen Reserviupseeriliitto ry:n
alainen piirijärjestö, jonka toimial-
ueena on Lapin lääni.

Piirin alueella toimii 16 reserviupseeriyhdistystä, joissa on
830 jäsentä. Yhdistykset kehittävät reserviupseerien valmi-
uksia, fyysistä kuntoa sekä sotilastaitoja. Ne vaikuttavat
myönteisesti lappilaisten maanpuolustustahtoon.

Lapin Reserviupseeripiiri ry ja Lapin Reserviläispiiri ry

ovat Lapin alueen aktiivisia vapaaehtoisen maanpuolustus-
työn toimijoita. Piirien tehtäviä on aktiivinen reserviläistaito-
jen ylläpito järjestämällä harjoituksia ja kilpailutoimintaa.
Piirien jäsenmäärä on yhteensä n. 2200 jäsentä.

Lapin Maanpuolustuksen tuki ry on tukenut Toramon ampu-
maradan huoltorakennusta hankintaa Reserviläisjärjestöille
koulutuskeskukseksi. Rakennus on ollut jo usean vuoden
ajan järjestöjen toimintakeskuksena. Ampumaradat, ympä-
röivä maasto ja hyvät riittävän isot koulutustilat mahdol-
listavat säännöllisen koulutustoiminnan sijoitetuille ja sijoit-
tamattomillekin reserviläisille.

Lapin Reserviupseeripiirin puheenjohtaja
on ylitorniolainen kapteeni Tero Hyttinen.
Hän on myös Reserviupseeriliiton hallituksen
jäsen ja Reserviläisurheiluliiton hallituksen jäsen.
www.rul.fi/lappi

Reserviläispiirin puheenjohtajana toimii
ylitorniolainen kersantti Simo Rousu,
joka on myös Reserviläisliiton hallituksen jäsen.
Reserviläispiirin kotisivu löytyy osoitteesta
www.reservilaisliitto.fi/lappi

LAPIN MAANPUOLUSTUKSEN TUKI RY

Häkinrinne 1, 96900 Saarenkylä
NORDEA FI77 1134 3000 1431 65
Puheenjohtaja pankinjohtaja Jouni Iivari
jouni.iivari@nordea.fi

Lapin Reserviläispiiri ry

Lapin Reserviläispiiri ry on Reserviläis-
liitto – Reservin Aliupseerien Liitto ry:n
alainen piirijärjestö, jonka toimialueena
on Lapin lääni.

Piirin alueella toimii 15 reserviläisyhdistystä, joissa on noin
1320 jäsentä. Reserviläisyhdistyksissä on useita niin sanot-
tuja avoimia yhdistyksiä, joihin voidaan ottaa jäseneksi
muitakin kuin aliupseereita. Yhdistysten tarkoitus on sama
kuin upseeriyhdistyksillä: omalla sarallaan toimia puolus-
tusvoimien ja yhteiskunnan apuna järjestämällä maan-
puolustustahtoa, -taitoja sekä yleistä kansalaiskuntoa
kohottavaa toimintaa.

Molempien reserviläisjärjestöjen yhteisinä toimintoina ovat
erilaiset liikunnalliset- ja ampumakilpailut sekä maan-
puolus-tukseen ja yhteiskuntaan liittyvät luentotilaisuudet.
Piirien yhteinen puheenjohtajien yhteistyöelin PYT koordi-
noi yhteistoimintaa järjestöjen välillä.

Maanpuolustuskoulutus ry järjestää vuosittain lukuisia
sotilaallisten taitojen kursseja läänin alueella. Reserviläisten
omaehtoisen koulutuksen merkitys on kasvanut voimak-
kaasti Puolustusvoimien siirtyessä enenevässä määrin
paikallisjoukkojen kehittämiseen. Kyseisiä joukkoja voidaan
käyttää myös erilaisissa yhteiskunnan kriisitilanteissa, kuten
eksyneiden etsiminen ja erilaisten suuronnettomuuksien
pelastustyöt viranomaisten apuna.

Reserviläisjärjestöt toimivat yhteistoiminnassa myös tiedot-
tamisen saralla. Jo vuosia tärkein tiedotusväline on ollut
yhteinen piirilehti "Lapin Nuija", jonka toimittamiseen
molemmat järjestöt osallistuvat. Internetistä löytyvät Reser-
viläisliiton kotisivut www.reservilaisliitto.fi, joista saa tietoa
piirin yhdistysten toiminnasta. Yleistietoa reservinupseerien
toiminnasta löytyy osoitteesta www.rul.fi.

Lapin Reservipiirien tukija jo 34 vuoden ajan.
Liity mukaan isänmaalliseen tukijajoukkoon.

HEI ME PORATAAN

- Maalämpökaivot
- Vesikaivot
- Vesikaivojen puhdistukset
- Teräsputki-paalutukset

Muista
kotitalousvähennys.

Puhdasta lämpöä luonnosta.
Säästä lämmityskuluissa
JOPA 70 %.

Maalämpö on
luontoystävällistä
uusiutuvaa energiaa.
Ota yhteyttä ja säästä.
Pyydä tarjous!

040 555 3141 / Juho
050 592 1909 / Kai
+46 76 838 1153 / Ilkka
info@juvatec.com
www.juvatec.com

Juvatec
Teollisuustie 16, YLITORNIO

Aavasaksan Taksiasema

Puh. 0100 5134
24 h päivystys

myynti: merja.aavasaksantaksiasema@gmail.com

+358 100 5134

www.aavasaksantaksiasema.fi

GEO NEX

LOG 45 KANNALA

PIHARAKENNUKSET

puh. 016-576 661 • www.log45kannala.com

www.log45.fi – **Klikkaa sisään!**

Lohijärven Ainola Oy

Lohijärven Ainola Oy
Ainolantie 370
95670 Pessalompola
www.ainola.net

LAPIN NUIJA nro 3 ilmestyy 14.9.
Materiaali viimeistään 29.8.

VÄYLÄT
AUKI

LAPPIA

Voit hakea meille ympäri vuoden
jatkuva haussa!

#lappiaonparastalappia
#minunlappia
#väylätauksi

www.lappia.fi/jatkuvahaku

Tsto p. 040-809 9980 • www.kiinteistohuoltorautio.fi

* kiinteistönhuolto	* kaivinkone	* viemärin painehuuhtelut ja -kuvaukset,
* siivouspalvelu	* saneerauspalvelu	-sulatukset, ja muut liikkuvan kaluston
* konepalvelu (myös kantojen jysintä)		painehuuhtelutyöt

Lapin reservipiirien tuki ry

vuokraa edullisesti juhla-, koulutus- ja kokouskäyttöön
Toramon reserviläistaloa, os. Pälvitie 127, Rovaniemi.

Varaukset:

Toiminnanjohtaja Seppo Rautiainen,
gsm. +358 40 549 2393,
sposti seppo.rautiainen@pp2.inet.fi

Lisätietoja löydät

Lapin Reserviupseerit ry:n
kotisivuilta www.rul.fi/lappi

Arkipäivä ma-to klo 8-22
100 €/ ei sisällä sauna

Viikonloppupäivä pe-su 8-22
150 €/ei sisällä sauna

pe-su klo 16-16
250 €/ ei sisällä sauna

Kokous, sauna ym.
vuokraukset erillisen hinnaston mukaan.

